

جمهوری اسلامی ایران
قوه قضائیه
سازمان بازرسی کل کشور

گزارش پژوهش

شماره ۱۲۰ / اردیبهشت ۱۳۹۸

کارگاه طراحی

سناریوهای

مقابله با

فساد

مرکز مطالعات و پژوهش های سلامت اداری و مبارزه با فساد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران
توه قضائیه
سازمان بازرسی کل کشور

گزارش پژوهشی

شماره ۱۲۰، اردیبهشت ۱۳۹۸

کارگاه طراحی سناریوهای مقابله با فساد؛

پولشویی، تامین مالی تروریسم و جرایم اقتصادی

مترجم: دکتر رضا عارف

شمارگان: ۲۰۰

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: اردیبهشت ۱۳۹۸

مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد

مطالب مندرج در این گزارش نشانگر دیدگاه نویسندگان آن است و لزوماً نمایانگر

دیدگاه سازمان بازرسی کل کشور نیست.

کلیه حقوق مربوط به این گزارش به سازمان بازرسی کل کشور تعلق دارد و هرگونه انتشار

مطالب آن بدون کسب اجازه از سازمان، غیرمجاز است.

فهرست مطالب

۷.....	اشاره.....
۸.....	مقدمه.....
۱۰.....	مطالعه موردی ۱: گردش مالی فاقد توجیه تجاری میان حساب‌های بانکی.....
۱۳.....	مطالعه موردی ۲: پولشویی.....
۱۶.....	مطالعه موردی ۳: اسناد ناکافی و ناپذیرفتنی برای شناسایی مشتری.....
۱۹.....	مطالعه موردی ۴: تحت نظر گرفتن واسطه‌ها به جای پی‌ای پی‌ها (مقامات عالی رتبه).....
۲۵.....	مطالعه موردی ۵: کلاهبرداری مالی از کمیسیون اروپایی.....
۳۰.....	مطالعه موردی ۶: کلاهبرداری در مبلغ سرمایه‌گذاری.....
۳۶.....	مطالعه موردی ۷: منبع وجوه و دارایی‌ها.....
۴۲.....	مطالعه موردی ۸: پولشویی.....
۴۷.....	مطالعه موردی ۹: فرایندها و روندهای ناکافی و نامناسب.....
۵۲.....	مطالعه موردی ۱۰: شرکت جعلی سرمایه‌گذاری.....
۵۵.....	مطالعه موردی ۱۱: کلاهبرداری کارپرداز.....
۵۸.....	مطالعه موردی ۱۲: ساختارهای پیچیده.....
۶۵.....	مطالعه موردی ۱۳: خدمات بانکی دولتی به مشتری کلاهبردار.....
۶۸.....	مطالعه موردی ۱۴: کلاهبرداری در دارایی‌ها.....
۷۱.....	مطالعه موردی ۱۵: افتتاح حساب به‌رغم نمایه اقتصادی نامطمئن.....
۷۴.....	مطالعه موردی ۱۶: خرید قایق بدون منبع مالی مشخص.....
۷۷.....	مطالعه موردی ۱۷: تراکنش‌های مبهم فاقد محتوای تجاری.....
۸۰.....	مطالعه موردی ۱۸: سپرده‌گذاری‌ها و انتقال وجوه بین حساب‌های بانکی.....
۸۶.....	مطالعه موردی ۱۹: اعطای وام‌ها، کاهش ارزش دارایی ثابت و خدمات بی‌محتوا.....

اشاره

ارتقای سطح معرفت و مهارت نیروی انسانی فعال در نهادهای مبارزه با فساد، دغدغه‌ای اساسی است که همواره، به انحای مختلف، خودنمایی می‌کند. پرسش مهم، برای متولیان و مدیران این نهادها، این است که «چگونه می‌توان برای نیروی انسانی فعال در عرصه مبارزه با فساد، شکاف میان جهل تا معرفت و پس از آن شکاف میان معرفت تا مهارت را پُر کرد؟» به تعبیر دیگر اولاً «چه باید کرد تا نیروی انسانی در عرصه مبارزه با فساد از دانش کافی برخوردار شود؟» و ثانیاً «چه باید کرد تا نیروی انسانی بتواند دانشی را که به‌دست آورده است، به راحتی، در عمل به کار بندد؟»

کمیته انطباق و کمیته حسابرسی جرم و جنایت اقتصادی مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس، با همکاری یکدیگر، در راستای پاسخ به دو نیاز «معرفت» و «مهارت»، برای اعضا و کارآموزان مؤسسه حسابرسان، بر مبنای تجارب و سوابق موجود در پرونده‌ها، بسته مطالعات موردی پیش‌روی راه، با داده‌ها و سناریوهای ساختگی آموزش‌محور، تهیه و تنظیم کرده‌اند تا راهنمای عملی و آموزشی در زمینه شناسایی، پیشگیری و مبارزه با پولشویی، تأمین مالی تروریسم و جرایم اقتصادی باشد.

مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد سازمان بازرسی کل کشور، با هدف بهره‌مندی از بازرسان، محققان و دغدغه‌مندان این حوزه از محتوای متن آموزشی حاضر، و به منظور نشان‌دادن الگویی برای تهیه متن‌های آموزشی بومی و مشابه، ترجمه و گزارش این راهنمای آموزشی را به‌عهد گرفت که حاصل آن تقدیم می‌گردد.

مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد

مقدمه

این بسته مطالعات موردی را کمیته انطباق^۱ و کمیته حسابرسی جرم و جنایت اقتصادی^۲ مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس^۳ با همکاری یکدیگر تهیه و تلاش کرده‌اند تا برای اعضا و کارآموزان مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس، راهنمایی عملی فراهم آورند. مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس، نیاز به افزایش آگاهی اعضا و کارآموزان خود اعم از آگاهی پیرامون خطرات ناشی از ماهیت فعالیت‌های مشتریان بالقوه و بالفعل، ماهیت معاملاتی که از طرف موکلین به عهده گرفته‌اند و به‌طور کلی، خطرات ناشی از ماهیت تعامل تجاری با یک مرکز خدمات مالی بین‌المللی را، تشخیص داده‌است.

از آنجا که قواعد سختی برای تشخیص پولشویی، تأمین مالی تروریسم و جرم اقتصادی وجود ندارد، برای اعضا و کارآموزان مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس، دشوار است که با به‌کارگیری داور، تجربه و شک‌گرایی حرفه‌ای خود، گوش‌به‌زنگ خطرات پولشویی^۴، تأمین مالی تروریسم^۵ و تقلب بمانند. مطالعات موردی حاضر نشان

-
1. Compliance Committee
 2. Economic Crime and Forensic Accounting Committee
 3. Institution of Certified Public Accountants of Cyprus (ICPAC)
 4. Money Laundering (“ML”)
 5. Terrorism Financing (“TF”)

می‌دهد که چگونه ردگیری پول، تشخیص علائم هشداردهنده (پرچم‌های قرمز)^۱ و فهم فعالیت تجاری مشتری، روشی است کارآمد برای کشف فعالیت‌های کلاهبرداران، پولشویی‌ها و سایر شبکه‌های جرایم سازمان‌یافته.

متن پیش‌روی، از راه تحلیل موارد و دروسی که می‌توان آموخت، ارزش و نیاز به گزارش‌دهی تراکنش‌های مالی و فعالیت مشکوک به واحد مبارزه با پولشویی^۲ را می‌نمایند.

لازم به ذکر است تمام داده‌ها و سناریوهای گردآوری شده، ساختگی هستند و صرفاً با هدف توضیح مبتنی بر مثال، به کار گرفته شده‌اند؛ علائم هشدارگری گاه به شیوه‌ای اغراق‌آمیز، به کار گرفته شده‌اند که اعضا و کارآموزان مؤسسه حساب‌برسان دولتی قبرس، باید برای تشخیص فعالیت مشکوک، دست به انتخاب بزنند.

مطالعه موردی ۱: گردش مالی فاقد توجیه تجاری میان

حساب‌های بانکی

گردش کار پرونده^۱

شرکت A از شرکت B مبلغ دو میلیون و ۲۵۰ هزار یورو، در قالب وام، دریافت کرد.

روز بعد شرکت A از بانک خواست تا وجوه را به شرح زیر انتقال دهد:

۱. مبلغ یک میلیون و ۱۸۰ هزار یورو در حساب دیگر شرکت A نزد بانکی

دیگر

۲. صدور چک بانکی به مبلغ یک میلیون یورو، در وجه شرکت C، بر مبنای

قرارداد وام

۳. برداشت نقدی به مبلغ ۷۰ هزار یورو - بدون توجیه تجاری

در پی تراکنش‌های بالا، شرکت A (۸ ماه پس از افتتاح حساب) درخواست داد تا

حساب بسته شود.

شرکت C مبلغ دو میلیون و ۲۵۰ هزار یورو از شرکت B در قالب وام دریافت کرد.

یک ماه بعد (از سوی شرکت A که در بالا از آن نام برده شده بود) در حساب‌های

شرکت C، یک چک بانکی به مبلغ یک میلیون یورو نیز سپرده شد.

وجوه به شرح زیر مصرف شده بود:

۱. برداشت نقدی مبلغ یک میلیون و ۳۸ هزار یورو، بدون توجیه تجاری

۲. صدور چک بانکی به مبلغ ۱ میلیون و ۶۵۶ هزار یورو در وجه شرکت D بنابر

قرارداد وام

۳. صدور چک بانکی به مبلغ ۹۵ هزار یورو در وجه شرکت E براساس قرارداد وام
۴. انتقال ۳۵۰ هزار یورو به حساب شرکت F براساس قرارداد وام
۵. مبلغ ۱۰۰ هزار یورو به سپرده ثابت بازگشت تا سررسیدی که وجوه به صورت نقدی برداشت شدند.
- شرکت C، در پی تراکنش‌های بالا، (۸ ماه پس از افتتاح حساب) درخواست داد تا حساب بسته شود.
- شرکت D مبلغ یک میلیون و ۶۵۶ هزار یورو از شرکت C در قالب وام دریافت کرد. از آن پس دیگر تراکنشی نداشتند.

۱. علائم هشداردهنده شناسایی شده‌ای که می‌توانستند پوشویی و/یا

تأمین مالی تروریسم در این پرونده را نشان دهند، کدام‌اند؟

- بخش سفارش‌دهی مشترک - مربوط به وجوه حاصله - شرکت‌های A و C بدون یک ربط واضح (تراکنش‌ها در همان تاریخ انجام شده بود)
- برداشت‌های نقدی بدون نیاز تجاری یا توجیه تجاری
- نقل‌وانتقال دائمی وجوه از یک شرکت به شرکت دیگر، که پنهان کردن ردّ پول را ممکن می‌کرد.
- حساب‌هایی که در خلال مدت کوتاهی (۸ ماه) باز شده بودند و بسته شدند.
- وجوهی که بدون ارتباط روشن میان این شرکت‌ها، بر مبنای قراردادهای وام، به کار گرفته شد.

۲. خطرات و تهدیدات بالقوه‌ای که ممکن بود شرکت حسابرسی با آن مواجه شود، چه بود؟

- بدنامی
- جریمه‌های اداری ناشی از عدم اعتبار آزمایی^۱ کافی

۳. شرکت حسابرسی در راستای شناخت مشتری^۲ / اعتبار آزمایی چه اقداماتی را و در چه زمانی باید انجام می‌داد؟

- شرکت حسابرسی باید در مرحله نخست اطلاعات مربوط به ارتباط تجاری این شرکت‌های گروهی، نوع فعالیت‌های تمام آن‌ها و اطلاعات مربوط به تعاملاتشان در گروه را دریافت می‌کرد.
- در این پرونده که اطلاعات فوق با تراکنش‌های شرکت‌های درگیر همخوانی نداشت، شرکت حسابرسی باید اهداف قراردادهای وام، ارتباط میان شرکت‌ها و توجیه تجاری پشت این تراکنش‌ها را به چالش می‌کشید.

۴. شرکت حسابرسی برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام‌هایی را می‌تواند بردارد؟

- متعاقب پرسش‌های فوق، درباره شرکت‌های درگیر، اگر شرکت حسابرسی با توضیحات ارائه شده قانع نشد، باید «گزارش تراکنش مشکوک» را ثبت کند و پایان‌دادن به این رابطه را مدنظر قرار دهد.

مطالعه موردی ۲: پولشویی

گردش کار پرونده

آقای اندرو یک حسابرس و ارائه دهنده خدمات دولتی مرتبط با مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس است که در این کشور کار می‌کند. او یک مأمور انطباق^۱ را استخدام کرده که تازه کار است و هیچ تجربه مبارزه با پولشویی^۲ ندارد و سابقه کارش اندک است. آقای اسمیت از انگلستان، مالک نمایندگی خودروهای دست‌دوم در انگلستان، به آقای اندرو نزدیک شد و از او درخواست خدمات مدیریت بانکی و حسابرسی بانکی کرد. آقای اندرو با مساعدت یک وکیل رسمی، شرکتی تأسیس کرد که خودروهای کار کرده را از شرکت انگلیسی آقای اسمیت می‌خرید و آن‌ها را در بازار محلی به دیگری می‌فروخت. آقای اندرو پرداخت‌های این خریدها را تأیید می‌کرد و به انجام می‌رساند و کارکنانش فاکتورهای فروش را صادر می‌کردند و رسیدهای حاصل از فروش خودروهای نو را کنار گذاشته و سوابق حسابرسی به شکل دلبخواه را نگه می‌داشتند. این تجارت بسیار سودآور و ثروت افزا بود؛ چرا که خودروهای دست‌دوم با قیمت بسیار پایینی خریداری و به صورت نقد و با قیمت بالا به دیگری فروخته شده بودند.

یک خانم از کارمندان آقای اندرو، از این مسئله نگران بود که اکثر فروش‌ها به صورت نقد انجام گرفته (کمتر از آستانه ۱۰ هزار یورو)، لذا نگرانی خود را به مأمور انطباق اظهار کرد. به علاوه در بسیاری از موارد خودروها به نام خریداری غیر از

1. Compliance Officer (CO)

2. Anti Money Laundering (AML)

پرداخت کننده، ثبت شده بودند. مأمور انطباق، نگرانی این خانم را رفع کرد و توضیح داد که این روشی برای تجارت در قبرس است.

چندی بعد، آقای اسمیت محکوم و زندانی شد؛ زیرا روشن شد دلال مواد مخدر است و تجارت فروش خودروهای کارکرده را در شماری از کشورها به راه انداخته است تا عایدات ناشی از فروش مواد مخدر را بشوید. در نتیجه جمهوری قبرس، تمام خودروهای کارکرده و وجوه نقد را، کشفیات جنایی تلقی و مصادره کرد.

آقای اندرو دستگیر و در کنار مأمور انطباق، در دادگاه محاکمه شد. براساس این پیگرد، تأسیس و مدیریت شرکت با هدف از بین بردن ردی بود که به آقای اسمیت و وجوه نامشروع او باز می گشت و آن‌ها باید به تراکنش‌ها مشکوک می شدند، زیرا خودروهای فروخته شده تقریباً کهنه بودند اما در آمد نقدی بالایی را در پی داشتند.

مأمور انطباق و آقای اندرو ادعا کردند از بی کیفیت بودن این خودروها، اطلاعی نداشته و دلیلی نداشتند تا به خریداران قبرسی که برای تسویه خریدهایشان از پول نقد استفاده می کردند، شک کنند.

مأمور انطباق به دلیل قصور در گزارش، به استناد نقض ماده ۲۷ قانون «پیشگیری و مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم» (اصلاح سال ۲۰۱۸) مجرم شناخته و به ۱۲ ماه حبس محکوم شد.

۱. علائم هشداردهنده کجا هستند؟

- فروش خودروهای کارکرده به قیمت بالا
- حجم رسیدهای نقدی
- ثبت درخواست برای خودرو، تحت نامی متفاوت با نام خریدار

۲. چه اقداماتی باید انجام شود؟

پیش از پذیرش مشتری، باید شناخت درستی از مشتری به دست آید؛ شناختی که در خود، ارزیابی خطر را دارد و مأمور انطباق را قادر می‌سازد تا تعیین کند که چه منابع و چه ویژگی از شواهد در خلال اعتبارآزمایی لازم می‌آید. اگر منبع خاص سرمایه/دارایی معین شد و مشخصات اقتصادی مشتریان، پیش از انجام معامله، به خوبی تهیه شده باشد، چه بسا روشن شود که منشأ این وجوه، فعالیت نامشروع بوده است. این انتظار نیز وجود داشت که اگر یک مقام ارشد اجرایی ماهر، با دانش و مجرب به سمت مأمور انطباق این شرکت منصوب شده بود (همان‌طور که قانون مبارزه با پولشویی ماده ۶۹ (۱) خواسته است) هنگامی که ذی‌حساب در مورد چنین تراکنش‌هایی به او هشدار داده بود و درست هنگامی که می‌توانست توجه منطقی این تراکنش‌ها را زیر سؤال ببرد و عوامل هشدار را مرتفع نماید، باید شک می‌کرد.

این شرکت در جای خود باید خط‌مشی‌هایی داشته باشد تا کارکنان را درباره نحوه گزارش داخلی به مأمور انطباق و درخصوص اقدامات مشکوک، راهنمایی کند و هر ملاحظه یا توضیحی باید مستند باشد. در نهایت مأمور انطباق باید «گزارش فعالیت‌های مشکوک» را با کمک واحد مبارزه پولشویی ثبت کرده باشد.

مطالعه موردی ۳: اسناد ناکافی و ناپذیرفتنی برای شناسایی

مشتری

گردش کار پرونده

ماریا مأمور انطباق «شرکت بهین حسابرسی با مسئولیت محدود»^۱ است. او مسئول دیدار با تمام مشتریان بالقوه جدید و اخذ تمام اطلاعات لازم، پیش از آغاز رابطه کاری است. شامیر، یک مشتری جدید، که توسط یک مشتری قدیمی معرفی شد، برای دیدار به اداره آمد، او ساکن سرزمین‌های اشغالی فلسطین و یک صاحب‌خانه قبرسی دارای شرکتی است که مبلمان خرید و فروش می‌کند. ماریا تمام اسناد شناسایی مشتری را که به صورت شبانه‌روزی مورد نیاز بود مرور کرد، خط‌مشی‌ها و روندهای شرکت را که پیروی از آن‌ها لازم بود، توضیح داد و با این وعده که «مشتریان بالقوه، تمام مدارک را در خلال پایان هفته خواهند آورد و در نتیجه شرکت می‌تواند روندهای پذیرش خود را در پیش‌گیر»^۲، جلسه را ترک کرد. بر طبق وعده، شامیر هنگام تحویل پاکت برخی اسناد را از بین برد، اما ماریا پس از بررسی متوجه شد که شامیر تنها اندکی از مدارک را تأمین کرده بود. ماریا فهرست مدارک از قلم افتاده را برای شامیر ایمیل کرد و به او فرصتی تازه داد تا تمام نقص مدارک را برطرف کند. شامیر پاسخ داد که برای اخذ شماره شناسایی مالیاتی عجله دارد و از شرکت تقاضا کرد، درخواست را تا هفته آینده که او با مدارک لازم بازگردد، از اداره درآمدهای داخلی^۲ پی‌بگیرد.

1. the Best Audit Firm Ltd

۲. دپارتمانی که وظیفه جمع‌آوری مالیات‌های مستقیم را به عهده دارد.

شرکت فرم‌ها را برای تقدیم به اداره درآمدهای داخلی آماده کرد و از شامیر خواست تا به دفتر شرکت بیاید، فرم‌ها را امضا کند و باقی مدارک را بیاورد. شامیر مدارک را امضا می‌کند و مقدار قابل توجهی وجه نقد، برای خدمات آتی می‌دهد، اما ارائه مدارک مورد انتظار که برای تکمیل روندهای شناسایی مشتری و اعتبار آزمایی خواسته شده بود را از قلم می‌اندازد.

او توضیح داد که وکیلش مدارک را نگه می‌دارد و او به دفتر وکیلش نرفته تا مدارک را بگیرد. ماریا با آن مشتری که شامیر را معرفی کرده بود تماس گرفت و متوجه شد که آن مشتری، شامیر را چندان نمی‌شناسد و شامیر از یک فرودگاه غیرقانونی از منطقه اشغالی قبرس، وارد قبرس شده است. ماریا فوراً با شامیر تماس گرفت و درخواست جلسه کرد. شامیر با زهم از رفع نقص مدارک مورد نیاز برای شرکت عاجز بود. او توضیح می‌دهد که قبض خدمات (آب، برق، گاز) محل اقامتش در قبرس را که به عنوان محل اقامت اصلی وی مشخص شده بود، ندارد و برگه زردرنگ او (مجوز اقامتی که اداره مهاجرت صادر کرد) دست و کیل است. در نتیجه، ماریا به او اطلاع داد که «شرکت بهین حسابرسی با مسئولیت محدود» نمی‌تواند هیچ خدمتی به او برساند و وجه نقد را به او بازگرداند. دیگر هیچ خدمتی به شامیر ارائه نشد.

۱. در این پرونده علائم هشدار می‌تواند که ممکن بود پولشویی و/یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهند کدام‌اند؟

- شامیر مدارکی را که مأمور انطباق خواست، ارائه نمی‌کرد.

- اصرار شامیر برای ادامه فرایند ثبت در اداره درآمدهای داخلی
- قابل توجه بودن مبلغ نقدی که برای امور آتی به شرکت پرداخت کرد
- ورود به کشور از منطقه اشغالی قبرس

۲. خطرات و تهدیدهای بالقوه‌ای که ممکن است شرکت‌های حسابرسی

در این شرایط با آن‌ها مواجه شوند، چیست؟

- شرکت می‌تواند به واسطه عجز از تحقیق درباره مشتری، بطور ناخودآگاه در حال کمک به یک رویه پولشویی / رویه تأمین مالی تروریسم، باشد.
- خطر از دست دادن اعتبار
- جریمه‌های اداری مربوط به عدم اعتبارآزمایی^۱ کافی

۳. مأمور انطباق چه اقداماتی باید انجام می‌داد؟

- مأمور انطباق باید ارزیابی می‌کردند که آیا اکراه مشتریان بالقوه از ارائه مدارک لازم، مشکوک نبود؟ و [در صورت مشکوک بودن] باید مورد را به «واحد مبارزه با پولشویی»^۲ گزارش می‌داد.
- شرکت نباید ارائه هرگونه خدمت یا پذیرش هرگونه وجه نقد از جانب مشتری بالقوه پیش از اتمام فرایند اعتبارآزمایی / شناخت مشتری را می‌پذیرفت.

مطالعه موردی ۴: تحت نظر گرفتن واسطه‌ها به جای

پی‌ای‌پی‌ها^۱ (مقامات عالی رتبه)

گردش کار پرونده

شرکت حسابرسی اکس‌وای‌زی با مسئولیت محدود، شرکت حسابرسی متوسط، با تخصص در ارائه خدمات حرفه‌ای در قبرس است که از حسابداری، مالیات و امین اموال بودن^۲ تا خدمات حسابرسی را دارد.

آقای دونالد، معاون بازرگانی و وکیل حرفه‌ای آمریکایی، با درخواست شرکت مبنی بر الحاق ۶ شرکت کوچک با هزار یورو سرمایه سهمی منتشره مواجه شده است؛ یعنی برای هر شرکت (مثلاً در مجموع ۶ هزار یورو) در راستای فعالیت‌های اصلی برای سرمایه‌گذاری، به نمایندگی از سرمایه‌گذاران بزرگ، در بنگاه املاک شرق اروپا.

شرکت حسابرسی، با کسب تمام مشخصه‌های هویتی مورد نیاز و پروفایل داده‌های اقتصادی و نیز با کنترل کامل پیش‌زمینه فرد یادشده، به منظور شناسایی هرگونه منصب سیاسی، سوابق کیفی و با مقابله داده‌های رسانه‌ای مثبت، تحقیق درباره اطلاعات مشتری را به نحو کامل درباره آقای دونالد اجرا می‌کند.

هیچ یک از فرایندهای طی شده، به کشف نقطه‌ای مشکوک یا منفی منجر نشد تا مانع پذیرش آقای دونالد به عنوان مشتری شود.

۱. Politically Exposed Person که به اختصار از آن تحت عنوان پی‌ای‌پی (PEP) یاد می‌شود «شخص از نظر سیاسی در معرض فساد» است که به افراد دارای مناصب برجسته عمومی مانند رئیس دولت یا حکومت، مقامات ارشد سیاسی، نظامی و قضائی، مقامات ارشد اجرایی در شرکت‌های دولتی و نیز مقامات ارشد احزاب مهم سیاسی گفته می‌شود.

2. Fiduciary

شرکت حسابرسی این ۶ شرکت کوچک را با کمک یک وکیل رسمی - که مشتری درخواست کرد - ادغام می کند و آقای دونالد تنها سهامدار ذی نفع^۱ این شرکت می شود و در پی وجوهی است که در حساب های بانکی هر یک از آن ۶ شرکت کوچک به مبلغ ده میلیون یورو (یعنی در مجموع ۶۰ میلیون یورو) بوده است. در این حال، چنین وانمود می شد که هر یک از این وجوه ذخیره، وام قابل پرداخت، با بهره یک درصد به یک سرمایه گذار مشترک به نام آقای ولادیمیر از کشور روسیه است. سپس این وجوه ذخیره بلافاصله در بخش املاک تجاری در اروپای شرقی سرمایه گذاری شد.

در خلال یک بازرسی نظارتی ارزیابانه از مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس^۲، مشخص می شود آقای ولادیمیر (تنها سرمایه گذار) یک پی ای پی است؛ یعنی کسی است که به دلیل برخورداری از مناصب برجسته، در معرض فساد است (شهردار پیشین یک شهر روسی) و سابقه جنایی دارد و از سوی دادگاه های روسی به جرم اختلاس، پولشویی و عضویت در یک سازمان تبهکاری محکوم شده است.

کمیته انضباطی مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس، به واحد مبارزه با پولشویی گزارش می کند که شرکت حسابرسی اجرای فرایندهای شناخت مشتری، ذی نفع خاص (آقای دونالد) و تنها سرمایه گذار (آقای ولادیمیر) را رعایت نکرده است.

1. Beneficial Shareholder (BO)
 2. Institution of Certified Public Accountants of Cyprus (ICPAC)
 3. MOKAS

۱. چه علائم هشداردهنده‌ای در این پرونده شناسایی شد که می‌تواند

پولشویی و/ یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهد؟

- فقدان هرگونه محتوای اقتصادی^۱ در محیط کاری این شش شرکت که تنها یک سرمایه‌گذار (آقای ولادیمیر) داشتند و اینکه تنها عایدی مد نظر از مجموع ۶۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری یک درصد بود.
- سهامدار ذی‌نفع (آقای دونالد) یک وکیل برجسته است و عمده فعالیت‌هایی که برای این شش شرکت در جهت سرمایه‌گذاری در املاک و مستغلات انجام داده‌است، با حرفه اصلی او که وکالت است مستقیماً ارتباط پیدا نمی‌کند.
- سهامدار ذی‌نفع تنها مبلغ ۶ هزار یورو برای تمام شش شرکت سرمایه‌گذاری کرد و تنها سرمایه‌گذار در مجموع ۶۰ میلیون یورو برای این شش شرکت سرمایه‌گذاری کرد؛ بنابراین یک پرسش درباره اینکه «چه کسی سهامدار ذی-نفع و واقعی در تمام این شش شرکت است؟» طرح می‌شود.

۲. خطرات و تهدیدات بالقوه‌ای که ممکن است شرکت حسابداری، در

این حالت با آن مواجه شود چیست؟

- به اتهام کمک به پولشویی، عملکرد شرکت حسابداری، به خاطر اجرای ناقص فرایند شناسایی مشتری، درمورد این مشتری خاص، به کمیته انضباطی مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس، گزارش شده است و با خطر اتخاذ اقدامات انضباطی شدید، علیه شرکت مواجه است.

- عملکرد شرکت حسابرسی، به واحد مبارزه با پولشویی گزارش شده است و بخشی از بازجویی‌ها خواهد بود و احتمالاً به دلیل اجرای ناقص فرایند شناسایی مشتری در مورد این مشتری خاص، به اتهام کمک به پولشویی، علیه آن‌ها اقامه دادرسی کیفری خواهد شد.

۳. شرکت حسابداری در راستای شناخت مشتری / اعتبار آزمایی، چه کارهایی و در چه وقت می‌توانست انجام دهد؟

- شرکت حسابرسی باید فرایندهای مناسب برای شناسایی مشتری را تشخیص می‌داد و به کار می‌بست تا این خطر را که افراد فاسدِ پی‌ای‌پی دغدغه پنهان کردن هویت‌ها و دارایی‌هایشان را دارند، کاهش دهد. «پی‌ای‌پی»هایی که واقعاً خطرناک هستند، عبارت‌اند از مدیران اداری، واسطه‌ها و همدستانی که در سایه می‌مانند و تقریباً همیشه کسانی هستند که در افتتاح حساب‌ها مشارکت دارند. این‌ها افرادِ پی‌ای‌پی هستند که شما واقعاً باید مراقبشان باشید. در حقیقت، چهره سیاسی، آخرین کسی است که باید مراقبش باشید. به این ترتیب تهیه صرفاً یک فهرست طولانی از نام مسئولان و سمت‌ها نمی‌تواند راه حل موثری در جهت کاهش خطر «پی‌ای‌پی»ها، باشد؛ بلکه برای شناسایی نقادانه و روشمند خطر، باید اطلاعات مربوط به هویت تمام کسانی که پیرامون «پی‌ای‌پی»ها قرار دارند نیز گردآوری شود.
- شرکت حسابرسی باید محتوای اقتصادی معاملات و دلیل اینکه چرا سهامداری که ذی‌نفعی شناخته شده (آقای دونالد) مجموعاً ۶ هزار یورو سرمایه‌گذاری

کرده است و تنها سرمایه گذار (آقای ولادیمیر) مجموعاً ۶۰ میلیون یورو (با تنها یک درصد عایدی) را ارزیابی می کرد؛ ارزیابی نقادانه‌ای در این باره که سهامدار واقعی ذی نفع کیست؟

- یک فرایند کامل شناسایی مشتری نه تنها در مورد سهامدار ذی نفع، بلکه در مورد تنها سرمایه گذار نیز باید پیاده می شد.

- منبع وجود و دارایی تنها سرمایه گذار (آقای ولادیمیر) باید شناسایی می شد و از نظر مشروعیت منبع کاملاً بازرسی می شد.

- شرکت حسابرسی برای کنترل امور زیر، باید فرایندهای نظارتی را دائر می کرد:
 ۱. اطمینان از اینکه اطلاعات مربوط به اعتبار آزمایشی مشتریان، به روز است؛ چرا که گاهی اوقات مشتریان کنونی، پس از آنکه وارد یک رابطه کاری می شوند، در زمره «پی‌ای پی»ها قرار می گیرند؛

۲. اطمینان از رویه‌های داخلی اعم از برنامه‌های آموزشی در حال اجرای کارکنان، تشخیص راه‌های اثربخش تعیین اینکه آیا مشتریان در زمره «پی-ای پی»ها هستند؛

۳. بهره‌گیری از اینترنت و رسانه به عنوان منابع اطلاعات برای تعیین، نظارت و تأیید اطلاعات مربوط به «پی‌ای پی»ها؛

۴. به کارگیری پایگاه داده‌های تجاری در دسترس، با پرهیز از گرفتار آمدن در دام این فرض نادرست که اگر نام کسی در چنین پایگاه اطلاعاتی هست (یا نیست)، آن مشتری یک «پی‌ای پی» است (یا نیست)؛

۵. استفاده از فهرست‌های منتشره کشورها در مورد «پی‌ای پی»های بومی؛

۶. بهره‌گیری از پایگاه‌های داده توسعه یافته داخلی، به عنوان ابزاری برای

کمک به شناسایی «پی‌ای‌پی»ها؛

۷. استفاده از سیستم‌های اظهار دارایی کشورها که برای افرادی به کار می‌رود

که مناصب دولتی بالا دارند.

۸. استفاده از خوداظهاری توسط مشتریانی که وضع «پی‌ای‌پی»ها را دارند، با

یادآوری این نکته که چنین رویه‌ای تعهد سازمان مالی را به مشتریانشان

تغییر می‌داد، و این اقدامی ناپذیرفتنی است.

۹. استفاده از اطلاعات کلی که مراجع ذی‌صلاح نشر داده‌اند (مثلاً سطح

فساد در کشور، سطح درآمد نوع مشخصی از منصب‌ها)

۴. شرکت حسابداری چه گام‌هایی را می‌توانست بردارد تا از خطرات

آن و از احتمال مواجهه با آن بکاهد؟

• شرکت حسابرسی باید روند شناسایی مشتری خود را بر مبنای توصیه بخش سوم

در بالا، بازدید می‌کرد.

• در نتیجه شرکت حسابرسی، به خاطر تحقیقی که درباره آقای دونالد و آقای

ولادیمیر در جریان است، باید هم با مؤسسه حساب‌برسان دولتی قبرس و هم با

واحد مبارزه با پولشویی، به‌طور کامل و آشکارا، همکاری می‌کرد.

مطالعه موردی ۵: کلاهبرداری مالی از کمیسیون اروپایی^۱

گردش کار پرونده

شرکت حسابرسی ای بی سی با مسئولیت محدود^۲، یک شرکت حسابرسی در اندازه کوچک در قبرس است که در زمینه ارائه طیفی از خدمات حرفه‌ای، تخصص دارد؛ طیفی که از حسابداری، مالیات، امین اموالی^۳ تا خدمات حسابرسی را شامل می‌شود. خانم آنگلا، یک آلمانی تبار، با درخواست ثبت رسمی شرکتی که به ساخت کارخانه بسته‌بندی مواد غذایی برای یک شرکت وابسته در بلغارستان مشغول است، به شرکت حسابرسی مراجعه کرد. نیمی از وجوه این پروژه ساخت کارخانه، از سوی کمیسیون اروپایی که تحت برنامه اتحادیه اروپا برای کمک به کارکنان مناطق فقیر اروپا کار می‌کند، به صورت یارانه تأمین خواهد شد. خانم آنگلا، به شرکت حسابرسی اطلاع می‌دهد که از جمله شروط کمیسیون اروپایی برای تصویب یارانه ۵۰ درصدی، این است که یک شرکت حسابرسی اروپایی هزینه‌های ساخت کارخانه بسته‌بندی غذا را حسابرسی کند.

شرکت حسابرسی، با کسب تمام داده‌های لازم برای شناسایی و نمایه اقتصادی و نیز یک کنترل کامل پیشینه خانم آنگلا، تأیید «فرایند شناسایی مشتری» را در مورد فرد نام‌برده به طور کامل اعمال می‌کند تا هرگونه «پی‌ای‌پی» بودن او، منع قانونی و اطلاعات قطعی که علیه وی در رسانه‌ها درج شده را شناسایی نماید. در تمام روندهای طی شده هیچ نقطه مشکوک یا منفی یافت نشد که مانع پذیرش خانم آنگلا به عنوان مشتری شود.

1. European Commission Funding Fraud

2. ABC Audit Ltd

3. Fiduciary

شرکت حسابرسی، این شرکت را با کمک یک وکیل رسمی مورد درخواست مشتری، با خانم آنگلا به عنوان تنها سهامدار ذی نفع و مبلغ ۵ میلیون یورو سرمایه ثبت و پرداخت شده به یک بانک در قبرس، راه اندازی می کند. شرکت حسابرسی هر دو منبع وجوه و منبع دارایی ها را به حد کافی شناسایی و تأیید کرده و قابل پذیرش دانسته است. این شرکت، خیلی زود، برای تهیه مواد مورد نیاز جهت ساخت کارخانه بسته بندی غذا برای شرکت وابسته در بلغارستان، چند قرارداد، با برخی کارپردازان آسیایی امضا می کند. مجموع ارزش خرید تمام مواد به مبلغ ۵ میلیون یورو فاکتور می شود. سپس این شرکت تمام مواد را به مبلغ کل ۱۰ میلیون یورو، به شرکت وابسته در بلغارستان می فروشد.

شرکت حسابرسی اولین دوره حسابرسی سالیانه شرکت را انجام می دهد و «رأی حسابرسی پاک»^۱ را منتشر می کند. اندکی بعد خانم آنگلا از شرکت حسابرسی می خواهد که شرکت را منحل کند و تمام حساب های بانکی را ببندد. شرکت حسابرسی، پیرو درخواست او اقدام می کند و شرکت را تخلیه می کند. در همان سال، اداره اروپایی ضد کلاهبرداری^۲ به مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس^۳ اطلاع می دهد که در حال بررسی شرکت حسابرسی با مسئولیت محدود ای بی سی و مشتری آن ها، خانم آنگلا به اتهام تبانی برای فریب کمیسیون اروپایی و درخواست و دریافت کلاهبردانه یارانه ۵ میلیون یورویی (یعنی ۵۰ درصد مجموع هزینه ۱۰ میلیون یورویی فاکتور شده توسط این شرکت برای شرکت بلغارستانی)، به جای تنها یارانه ۲/۵ میلیون یورویی (یعنی ۵۰ درصد

1. Clean Audit Opinion

2. European Anti-Fraud Office (OLAF)

3. Institution of Certified Public Accountants of Cyprus (ICPAC)

هزینه واقعی ۵ میلیون یورویی که شرکت تدارکات آسیایی^۱ در ابتدا برای این شرکت فاکتور کرد) است که مستحقش بود.

۱. علائم هشداردهنده‌ای که در این پرونده می‌توانست پوشویی و/یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهد چیست؟

- در محیط کار شرکت و تحت یک افزایش قیمت ۱۰۰ درصدی، هیچ «محتوای اقتصادی» وجود نداشت که به عنوان واسطه میان کارپردازان آسیایی و شرکت بلغاری عمل کند.
- تأمین مالی قابل توجه اتحادیه اروپا، در تعاملات تجاری بین تمام اطراف درگیر، عمومیت دارد.
- درخواست فوری برای برچیدن شرکت و بستن حساب‌های بانکی آن، در دومین سال کارش و تنها پس از انجام یک معامله تجاری تک.

۲. خطرات و تهدیدات بالقوه‌ای که در این شرایط ممکن است شرکت حسابداری با آن واجه باشد چیست؟

- اداره اروپایی ضد کلاهبرداری، درباره شرکت حسابرسی، در زمینه کمک به طرح کلاهبرداری مالی علیه اتحادیه اروپا و خطر اقدامات انضباطی شدیدی که باید علیه این شرکت اعمال می‌شد، به کمیته انضباطی مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس آگزارشی داده است.

1. Asian Supplies

2. Institution of Certified Public Accountants of Cyprus (ICPAC)

- اداره اروپایی ضد کلاهبرداری که درباره شرکت حسابرسی، در زمینه‌های کمک به طرح کلاهبرداری مالی علیه اتحادیه اروپا و خطر اقدامات شدید جنایی که باید علیه این شرکت حسابرسی انجام می‌شد، به پلیس قبرس گزارش کرده‌بود.

۳. شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی چه اقداماتی و

در چه وقتی می‌توانست انجام دهد؟

- شرکت حسابرسی باید محتوای اقتصادی محیط کاری شرکت قبرسی و افزایش ۱۰۰ درصدی قیمت (یعنی از هزینه خرید ۵ میلیون یورویی تا درآمد عایدی ۱۰ میلیون یورویی) را برآورد می‌کرد تا به عنوان واسطه میان شرکت کارپردازان آسیایی و شرکت بلغارستانی عمل کرده باشد.
- شرکت حسابرسی، باید این را به عنوان یک خطر حسابرسی کلاهبردانه مهم، می‌دانست چرا که پای وجوه اتحادیه اروپا در میان است و کمیسیون اروپایی برای تصویب پرداخت ۵۰ درصد یارانه به خانم آنگلا، به گزارش حسابرسی خود اعتماد خواهد کرد.
- شرکت حسابرسی باید درخواست فوری برای انحلال شرکت و بستن حساب‌های بانکی آن، در سال دوم کارش آن هم تنها با انجام یک تراکنش تجاری تک را مشکوک می‌دانست و دو پرونده تشکیل می‌داد؛ یکی داخلی،

حاوی گزارش مشکوک که توسط مأمور انطباق^۱ تهیه می‌شد و دیگری گزارش بیرونی که باید برای واحد مبارزه با پولشویی^۲ ارسال می‌شد.

۴. شرکت حسابداری چه گام‌هایی را می‌تواند بردارد تا از خطرات آن و از احتمال مواجهه با آن بکاهد؟

- شرکت حسابداری باید براساس توصیه‌های بخش سوم در بالا، در روش خود در حسابداری و روند شناسایی مشتری خود بازنگری کند.
- شرکت حسابداری باید برای بازرسی‌هایی که اکنون درباره خانم آنگلا در جریان است، هم با مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس و هم با واحد مبارزه با پولشویی، هم با پلیس قبرس و هم با اداره اروپایی ضد کلاهبرداری، به عنوان مرتبط، همکاری کامل و آشکارا داشته باشد.

مطالعه موردی ۶: کلاهبرداری در مبلغ سرمایه‌گذاری^۱

گردش کار پرونده

یک شرکت سرمایه‌گذاری، خدمات کارگزاری^۲ به مشتریان ارائه می‌کند. این شرکت، وجوه مشتریان را جمع‌آوری می‌کند و آن‌ها را برای پاکسازی و تثبیت تراکنش‌های آتی مربوط به سفارش‌های مشتری که به دو امضا از سوی هر دو مدیر اجرایی نیاز دارد، در حساب بانکی که «حساب بانکی مشتریان» نامیده شده‌است، نزد شرکت سهامی عام بانک ای‌بی‌سی^۳ می‌سپارد.

قرارداد مشتری نشان می‌دهد شرکت از وجوه مشتری برای اهداف خود بهره نمی‌گیرد، [بلکه] آن وجوه را در یک بانک اتحادیه اروپا به صورت جداگانه نگهداری می‌کند.

شرکت فرایندی دارد تا روزانه، سوابق حسابداری، سوابق پشت صحنه سازمان^۴ و سوابق بانکی، انطباق داده شود تا اطمینان حاصل گردد که وجوه مشتری توسط بانک مجاز، در حساب‌های مجزایی نگهداری می‌شود و تحت هیچ شرایطی، صرف رفع نیازهای خود شرکت نمی‌شود.

به دلیل کمبود نیروی کار، حسابدار داخلی، مسئول تهیه سوابق حسابداری است که تعهدات مشتریان را شامل می‌شود و انطباق این سوابق با سوابق شخص ثالث و با سوابق پشت صحنه سازمان را مد نظر دارد.

1. Investment Fraud
2. Brokerage Service
3. ABC Bank plc
4. Back Office

مدیران اجرایی، به دلیل ناهماهنگی با خط‌مشی‌های مدیریت ریسک و ایجاد نقدینگی و کمبود سرمایه، تصمیم می‌گیرند از وجوه مشتری برای حفظ موقعیت‌های تجاری خود استفاده کنند.

به دلیل عدم سودآوری تجارت، وجوه مشتری به شرکا پرداخت می‌شود تا زیان‌دهی معاملات تجاری خود را فیصله دهند.

حسابدار داخلی، به خاطر حجم کاری زیاد، سوابق حسابداری را بر اساس اظهارنامه‌های حسابداری تهیه می‌کند. با این حال هماهنگ‌سازی‌های مرتب با سوابق پشت صحنه سازمان را انجام نمی‌دهد تا اطمینان حاصل شود وجوه مشتری که در بانک ای‌بی‌سی نگهداری می‌شد و در سوابق حسابداری منعکس شده، با مقادیر منعکس شده در اظهارنامه‌های مشتری همخوانی دارد (یعنی آنچه که شرکت در گزارش‌های بیرونی به مشتریان، چون مشتری هستند نشان می‌دهد).

گاه مشتریان با مشکلات ناشی از برداشت وجوه برخورد می‌کنند و به مقام ذی‌صلاح شکایت می‌کنند.

مقام ذی‌صلاح، ضمن بازرسی‌های خود کشف می‌کند که شرکت:

- مرتکب سرقت از وجوه مشتری شد و از آن‌ها برای اهداف خود بهره جست؛
- طرحی را پیاده می‌کند که برداشت‌های وجوه مشتری از وجوه مشتریان دیگری که با تکنیک‌های بازاریابی فعال، کسب شده‌بود، پرداخت شود؛
- روندهای لازم برای حفظ وجوه مشتری را به کار نمی‌برد؛
- خط کنترل دوم داخلی و خط کنترل سوم داخلی، در گزارش این موضوع به هیأت مدیره و به مقام ذی‌صلاح ناموفق عمل کردند.

در نتیجه، به دلیل عدم رعایت ماده ۲۸ بند ۱ قانون، درباره شرایط جواز و کار مندرج در ماده ۱۸ بند ۲ تبصره ۱ قانون و به دلیل تقصیر، غفلت خودسرانه و قصور ایشان، مجوز این شرکت پس گرفته شد.

۱. جرایم اقتصادی که رخ داد

- سرقت (از پول مشتری)
- کلاهبرداری (پرداخت‌های به سبک هرمی)
- دسیسه با هدف ارتکاب کلاهبرداری (مدیران اجرایی با هم در مورد اهداف امضای بانکی دسیسه کردند).
- جعل اخبار نادرست برای مشتریان
- پولشویی

۲. اقداماتی که حرفه‌ای‌ها برای ممکن‌سازی این جرایم انجام دادند

چيست؟

- مدیران اجرایی، با انتقال وجوه مشتری به حساب‌های خود و ابلاغ دستورالعمل‌هایی برای تسویه تعهدات خود با وجوه مشتری، شرکت را به ارتکاب دزدی واداشتند.
- حسابدار داخلی با مسامحه در عدم انجام وظایف محوله، در کلاهبرداری و دزدی مشارکت کرد.

- حسابرسی داخلی، مبارزه با پولشویی و کارکردهای انطباقی به دلیل مسامحه نتوانستند خطرات را تشخیص و گزارش دهند.

۳. حسابدار داخلی چه اقداماتی را می‌توانست انجام دهد؟

اولاً حسابدار باید تبعیت از مجموع روندها را تضمین می‌کرد و همخوان‌سازی منظم در قالب تجویز شده را انجام می‌داد.

اگر وظیفه یادشده برای حسابدار به دلیل حجم زیاد کار انجام شدنی نبود، باید به وظایف مدیریت و کنترل افزوده می‌شد. احتمالاً با کشیده شدن مسئله به مدیریت ارشد، منابع اضافی فدای کارکرد حسابداری می‌شد. در صورتی که مدیریت تمایلی به انجام چنین کاری نداشت، آنگاه حسابدار:

- به دلیل فقدان منابع کافی برای انجام درست وظایفش باید استعفا می‌داد (بر طبق بخش ۳۳۰/۲ از دستورالعمل اخلاقی حسابداران حرفه‌ای فدراسیون جهانی حسابداران).

- او باید بر اساس تشخیص و شک‌گرایی حرفه‌ای خود، با تقدیم گزارش معامله مشکوک به اداره ضدپولشویی، که بر طبق دستورالعمل‌های نظارتی، به عنوان یک روند استاندارد مبارزه با پولشویی شرکتی، برای پیشگیری از پولشویی معین شده است، گزارش دهی این سوء ظن را جداً مد نظر قرار می‌داد.

حسابدار، با تلفیق مناسب، دقیق و مبتنی بر قاعده، می‌توانست بفهمد مدیریت شرکت، از وجوه مشتریان در راستای اهداف خود استفاده می‌کند و این وجوه مسروقه است.

در این صورت، اگر حسابدار بر این باور بود که دیگران در حال ارتکاب رفتار یا کردار غیراخلاقی هستند، نخست باید با تقدیم گزارش معامله مشکوک به اداره ضدپولشویی که بنابر قانون مبارزه با پولشویی برای این کار معین شده، حل و فصل داخلی مسئله، از راه روند افشاگری^۱ درون سازمانی، را در دستور کار قرار می‌داد.

به همین ترتیب، چه بسا حسابدار بخواهد از بخش حرفه‌ای مربوطه و/ یا یک وکیل یا یک بازرس مشورت بگیرد. اگر تمام گزینه‌های ممکن برای گزارش دهی و تشدید مشکل به سمت وخامت برود، چه بسا حسابدار داخلی نهایتاً به این نتیجه برسد که خوب است استعفا دهد.

۴. نقش حسابداران حرفه‌ای در چنین مواردی

حسابداران حرفه‌ای، با استفاده از مهارت، شک‌گرایی حرفه‌ای و تخصص‌گرایی خود در مواجهه با مسئله سلامت اداری و با امتناع از همدستی در اقداماتی که می‌دانند غیراخلاقی یا خلاف قوانین و مقررات است، می‌توانند به پیشگیری از کلاهبرداری و دزدی کمک کنند.

نقش آن‌ها از این هم فراتر است که از آن‌ها انتظار برود، در سازمان، کارکنان، همکاران و مدیران را برای تبعیت شایسته از خط‌مشی‌ها و روندهای شرکت در رابطه با کارکرد حسابداری و هر نوع استثنائی که ممکن است در خلال انجام کارشان شناسایی کنند (تلفیق‌های حساب‌های مشتریان، ثبت و بررسی تراکنش‌ها و تمه حساب‌ها)، آموزش دهند.

حسابداران مهارت و موقعیت لازم برای توضیح خطرات و تبعات بالقوه استفاده غیرمجاز از وجوه مشتریان را دارند.

فرایندهای مقرر انطباق، باید در تمام اوضاع محتمل، اجرا و همان طور که توصیه شده‌اند، عمل شوند.

مطالعه موردی ۷: منبع وجوه و دارایی‌ها

گردش کار پرونده

شرکت حسابرسی تی‌بی‌سی با مسئولیت محدود^۱، یک شرکت حسابرسی بزرگ با تخصص در تهیه طیفی از خدمات حرفه‌ای در قبرس است که گستره خدمات از حسابداری، مالیات و امین اموال بودن^۲ تا خدمات حسابرسی را دربرمی‌گیرد.

آقای امانوئل، یک فرانسوی تبار، با درخواست ثبت حقوقی یک شرکت به شرکت حسابرسی مراجعه می‌کند (این شرکت) که در تأمین مالی شرکت‌های تجاری گروهی دیگری سهیم خواهد بود، مشغول سرمایه‌گذاری در املاک فرانسه شده‌است.

شرکت حسابرسی، با کسب تمام اطلاعات هویتی و داده‌های اقتصادی و همچنین با کنترل کامل پیشینه در مورد آقای امانوئل تأیید فرایند شناسایی مشتری را در مورد نامبرده، تماماً اجرا کرد تا ببیند آیا او از جمله «پی‌ای‌پی»ها است؟، آیا منع قانونی دارد؟ و اطلاعات قطعی که حیثاً علیه این فرد در رسانه‌ها درج شده چیست؟ در تمام روندهای پیاده‌شده امر مشکوک یا منفی که مانع پذیرش آقای امانوئل به عنوان مشتری باشد یافت نشد. با این حال در خلال بررسی پیشینه مشخص شد که آقای امانوئل در وزارت کشور فرانسه، یک مقام ارشد دولتی است. لذا، این مشتری، به دلیل موقعیت شغلی‌اش که یک «پی‌ای‌پی» بود، در زمره افراد با ریسک بالا برای اهداف مبارزه با پولشویی دسته‌بندی شد و روندهای اعتبارآزمایی افزون‌تری نیز اعمال شد؛ روندی که با هدف اطمینان از مطابقت با الزامات مربوط به مبارزه با پولشویی برای «پی‌ای‌پی»ها اجرا

1. TBC Audit Ltd

2. Fiduciary

می‌شود. به شکلی خاص تر، منبع وجوه و منبع دارایی‌های او شناسایی گردید و از طریق به‌دست آوردن اظهارنامه مالیاتی^۱ و گزارش سرمایه‌ای^۲ اخیرش که به نهادهای مالیاتی فرانسه^۳ داده شد و اعلام یک درآمد سالانه ناشی از منابع استخدامی و عایدات سرمایه‌ای یک میلیون یورویی و مجموع دارایی حدود ده میلیون یورویی، تأیید شد.

شرکت حسابرسی، به این صورت که آقای امانوئل به عنوان تنها سهامدار ذی‌نفع شرکت است، با سرمایه سهمی منتشره، به مبلغ دو میلیون یورو که از طریق یک انتقال بانکی مستقیم از یک بانک فرانسوی، به یک بانک قبرسی پرداخت شد، شرکت مدنظر مشتری را ثبت می‌کند.

بلافاصله این شرکت، سرمایه دو میلیون یورویی، با مجموع نرخ بهره ۵ درصد، را برای تعدادی از شرکت‌های تجاری گروهی در فرانسه تأمین می‌کند.

شرکت حسابرسی نخستین دوره حسابرسی سالانه را از شرکت به عمل می‌آورد و یک گزارش «رأی حسابرسی پاک»^۴ منتشر می‌کند.

در سال دوم کار این شرکت، سرمایه سهمی این شرکت ۲۰ میلیون یورو افزایش یافت که به صورت مستقیم از حساب بانکی شرکت جزایر مارشال به حساب بانکی این شرکت در قبرس واریز شد؛ شرکت جزایر مارشال به عنوان شرکتی که ۱۰۰ درصد متعلق به آقای امانوئل است شناخته می‌شود. بلافاصله، تمام ۲۰ میلیون یورو، به عنوان هزینه تأمین مالی گروهی از شرکت‌های تجاری در فرانسه با مجموع نرخ بهره ۵ درصد، ارائه می‌شود.

-
1. Tax Return
 2. Capital Statement
 3. French Tax Authorities
 4. Clean Audit Opinion

شرکت حسابرسی اختلاف نمایه اقتصادی ۲۲ میلیون یورویی مجموع سرمایه سهمی که در شرکت منتشر و پرداخت شد را چیزی برخلاف مجموع ۱۰ میلیون یورو دارایی شناسایی و ثابت شده آقای امانوئل می‌داند؛ از این رو برای اخذ توضیحاتی درباره این اختلاف و به منظور ارائه دفاعیات بیشتر در خصوص تأمین سرمایه مازاد ۲۰ میلیون یورویی، با آقای امانوئل تماس می‌گیرد. آقای امانوئل برای شرکت حسابرسی تأییدیه‌ای تهیه می‌کند که مدیران شرکت در جزایر مارشال که خود، مالک ۱۰۰ درصد آن شرکت است امضا کرده‌اند. شرکت حسابرسی شواهد ارائه شده را می‌پذیرد و تأییدیه را در پرونده «فرایند شناسایی مشتری» مربوط به آقای امانوئل درج می‌کنند.

یک هفته بعد، یک مقام ارشد شرکت حسابرسی در اخبار ملاحظه می‌کند که نهادهای فرانسوی، آقای امانوئل، مقام دولتی بلند پایه در وزارت کشور فرانسه را، به اتهامات کیفی مبنی بر اخذ ۲۰ میلیون یورو رشوه از سوی یک شرکت ساخت‌وساز فرانسوی، با هدف تأیید آن‌ها به عنوان پیمانکار برنده در پروژه ساخت‌وساز ۲۰۰ میلیون یورویی مربوط به تعدادی از ساختمان‌های جدید دولتی فرانسه، دستگیر کرده‌اند.

۱. در این پرونده علائم هشداردهنده شناسایی شده که می‌توانست

فعالیت‌های پولشویی و/ یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهد چیست؟

- ابتدا مشتری به شرکت حسابرسی اعلام نکرده بود که دارای موقعیت «بی‌ای‌پی» است و این مسئله تنها زمانی مشخص شد که شرکت حسابرسی وظیفه خود مبنی بر کنترل پیشینه مشتری را اجرا کرد.

- در پی ایجاد ارتباط تجاری، اختلاف قابل ملاحظه‌ای در نمایه اقتصادی مشتری وجود داشت (برای نمونه مجموعاً ۲۲ میلیون یورو سرمایه در شرکت قبرس در مقابل ۱۰ میلیون یورو دارایی اعلام شده به نهادهای مالیاتی فرانسه)
- مبلغ ۲۰ میلیون یورو سرمایه مازاد، به صورت بانکی، از یک شرکت خارجی و یک حساب بانکی در جزایر مارشال منتقل شد و پس از آن، از طریق این شرکت و حساب بانکی در قبرس، به شرکت و حساب بانکی فرانسوی انتقال یافت.
- گواهی داخلی که مدیران شرکت گروهی امضا کردند- یعنی مدیران همان شرکتی که خود، متعلق به همین مشتری بود- تنها سندی بود که تأمین ۲۰ میلیون یوری مازاد را تأیید می‌کرد.

۲. در چنین وضعی خطرات و تهدیدات بالقوه‌ای که ممکن است شرکت

حسابداری با آن مواجه شود چیست؟

- چه بسا شرکت حسابرسی به دلیل ناکامی در اتخاذ روندهای مناسب برای شناسایی مشتریان حسابرسی خود، از سوی مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس با روندهای انضباطی مواجه شود.
- چه بسا شرکت حسابرسی از سوی نهادهای فرانسوی، به دلیل کمک به پولشویی یا عدم تشخیص پولشویی مشتری حسابرسی‌اش، با روندهای کیفری مواجه شود.

۳. شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی چه اقداماتی و در چه وقتی می‌توانست انجام دهد؟

- شرکت حسابداری پس از آنکه با کنترل پیشینه، دریافت که مشتری‌اش از جمله «پی‌ای‌پی»ها است باید از او در مورد اینکه چرا اول این نکته را مستقیماً به شرکت حسابداری اطلاع نداده است، توضیحات کافی می‌خواست.
- شرکت حسابداری باید برای موجه‌سازی مشروعیت تأمین مالی ۲۰ میلیون یوروییِ مازاد این مشتری، شواهد مستقلاً به دست می‌آورد و گواهی امضا شده مدیران شرکت جزایر مارشال را که وابسته به خود همین مشتری است، نمی‌پذیرفت.
- شرکت حسابداری باید، تأمین مالی ۲۰ میلیون یوروییِ مازاد شرکت جزایر مارشال و توضیحات / شواهد ناکافی ارائه شده توسط این مشتری را مشکوک تلقی می‌کرد و هر دو قسم گزارش؛ یعنی گزارش داخلی مبنی بر مشکوک بودن و هم گزارش واحد مبارزه با پولشویی^۱ را درباره این مشتری خاص تهیه می‌کرد و تحویل می‌داد.

۴. شرکت حسابداری برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام‌هایی را می‌تواند بردارد؟

- شرکت حسابداری باید بر اساس توصیه‌های بخش سوم در بالا، روند شناسایی مشتریان را بازبینی کند.

- شرکت حسابرسی باید فوراً در مورد آقای امانوئل، گزارش داخلی دال بر مشکوک بودن فعالیتش و گزارش واحد مبارزه با پولشویی را تهیه کند و تحویل دهد.
- شرکت حسابرسی باید در راستای بازرسی که در مورد آقای امانوئل در حال انجام است هم با مؤسسه حسابرسان دولتی قبرس و واحد مبارزه با پولشویی و هم با نهادهای فرانسوی همکاری کامل و آشکاری داشته باشد.

مطالعه موردی ۸: پولشویی

گردش کار پرونده

یانیس، حسابدار داخلی یک شرکت ثبت شده قبرسی است. این شرکت یکی از شرکت‌های تجاری تابع یک گروه از شرکت‌های تجاری ثبت شده در روسیه است. او حسابداری حرفه‌ای و متخصص در ابزارهای مالی^۱ است. یانیس افزون بر ساعات کاری شرکت، در طول زمانی که بخش عمده تراکنش‌های شرکت را انجام می‌دهد، تا دیروقت کار می‌کند.

او برای نقل و انتقال مالی در کشورهای خارجی، از چند حساب بانکی که به نام این شرکت افتتاح شد، استفاده می‌کند. در بیشتر موارد این فعالیت‌ها، ارتباطی با اقدامات تجاری این شرکت ندارد. به علاوه، تمه حساب‌ها معمولاً نزدیک به صفر است؛ با این حال مجموع میزان انتقالات و حجم مبادلات اغلب قابل توجه است.

تراکنش‌های اعلام شده در دفتر کل مرکزی به مقادیر کوچکی تقسیم می‌شوند به علاوه بسیاری از تراکنش‌ها مقادیر گردشده و کمتر از هزار یورو هستند. سیاست داخلی شرکت، نظارت بر تراکنش‌های بالای ۱۰۰۰ یورو است. عایدات این تراکنش‌ها در شعب مختلف همان بانک، سپرده‌گذاری می‌شود.

او عمدتاً با استفاده از ابزارهای الکترونیکی، در زمینه اوراق بهادار قابل فروش و مشتقات آنکه به سرعت قابل تسویه هستند - بطوری که می‌توان عایدات حاصله را بار

۱. ابزار مالی یا financial instrument: به هر نوع دارایی قابل معامله، اعم از پول نقد، ملک، سند رسمی یا قانونی مانند برگه سهام، اوراق بهادار و اوراق قرضه که ارزش مبادله‌ای داشته باشند، اطلاق می‌گردد.

دیگر سرمایه‌گذاری کرد- سرمایه‌گذاری کوتاه مدت می‌کند. این سرمایه‌گذاری‌ها در جزایر برمودا، سیشلز و موریس و سایر نقاط جهان پراکنده هستند.

در این حال، برخی از کارکنان این شرکت متوجه عملکرد یانیس شدند اما هیچ قدمی دیگری برنداشتند یا حتی هیچ یک از افراد عالی رتبه شرکت را مطلع نکردند. این شرکت اخیراً یک سرپرست حسابدار جدید را استخدام کرد تا به ناظر مالی شرکت کمک کند و این سرپرست حسابدار جدید، شک دارد که تراکنش‌های یانیس در راستای اهداف و فعالیت‌های شرکت باشد و این تراکنش‌ها را قانونی نمی‌پندارد.

۱. علائم هشداردهنده‌ای که در سناریو بالا می‌توانیم ببینیم چیست؟

در این سناریو علائم هشداردهنده متعددی هست اما علامت آشکاری که اغلب مغفول واقع می‌شود کارمندی است که مرتباً تا دیر وقت کار می‌کند و چه بسا مرخصی هم نمی‌گیرد. یانیس تا دیر وقت در جایی کار می‌کند که حجم عظیمی از تراکنش‌ها انجام می‌شود. نبود هرگونه توجیهی برای ماندن تا دیر وقت در محل کار، می‌تواند دال بر این باشد که عمداً فرایندی با هدف سردرگم کردن و مبهم‌نمایی در حال شکل‌گیری است. به کارگیری حساب‌های بانکی متعدد برای نقل و انتقال‌های مالی که در بیشتر موارد با فعالیت‌های اصلی شرکت پیوندی ندارند، چه بسا قرینه دیگری برای پولشویی باشد.

افزون بر این، تتمه مانده در حساب‌های بانکی در هر روز نزدیک به صفر است؛ با این حال مجموع و حجم تراکنش‌ها قابل توجه است. به علاوه تراکنش‌های اعلام شده زیر آستانه ۱۰۰۰ یورو است حال آنکه این شرکت نظارت بر تراکنش‌های ثبت شده در سیستم را در صورتی که بالاتر از هزار یورو باشند، لازم می‌داند.

سرانجام، ابزارهای مالی پیچیده و مشتقات آن در این پرونده، ابزارهای پیچیده‌ای که یک بنگاه تجاری بدون توجه منطقی روشنی به کار می‌برد، نشانه لایه‌بندی کردن و دال بر مراحل هماهنگ‌سازی برای پولشویی است.

۲. حرفه‌ای‌ها برای مبارزه با مجرمان و کلاهبرداری چه می‌توانند بکنند؟ چه ابزارهایی در اختیارشان هست؟

حسابداران حرفه‌ای معمولاً در موقعیتی هستند که می‌توانند به واحدهای اطلاعات مالی و اداره جرایم اقتصادی پلیس برای شناسایی مجرمان و از بین بردن کلاهبرداری کمک کنند. بسیاری اوقات، انجام هر نوع تراکنش واحد یا متعدد مستلزم مشارکت چند مشاور است. این مشاورها ممکن است تأمین کنندگان خدمات شرکتی، کارپردازان، واسطه‌ها، حسابداران قانونی و حسابرسان کلاهبردار باشد، اما محدود به آن‌ها نیست.

حسابداران حرفه‌ای بر اساس قانون مبارزه با پولشویی موظف هستند، هرگاه بر اساس قانون مبارزه با پولشویی، به وقوع جرمی مظنون شدند، پرونده «گزارش فعالیت مشکوک»^۱ یا پرونده «گزارش تراکنش مشکوک»^۲ را برای ارائه به واحد مبارزه با پولشویی تشکیل دهند. «گزارش فعالیت مشکوک» و «گزارش تراکنش مشکوک» جزئیات مربوط به تمام طرفین، تراکنش مشکوک، سوابق و مستندات را دربر دارد.

واحد مبارزه با پولشویی، [پروژه طراحی] نرم افزار «گوای‌ام‌ال» را برای گزارش‌دهی آسان‌تر و کارآمدتر اجرا کرده‌است. پاراگراف ۲/۰۹ از دستورالعمل قانون

1. a Suspicious Activity Report (SAR)
2. Suspicious Transaction Report (STR)

پیشگیری و مبارزه حسابداران رسمی دولتی با فعالیت‌های پولشویی^۱، از اعضای خود می‌خواهد که اطلاعات حاصله یا سوء ظن‌های مستدل درباره ورود دیگران به پولشویی یا به تأمین مالی تروریسم را به واحد مبارزه با پولشویی گزارش کنند. به این ترتیب، بر اساس ماده ۶۹ قانون پیشگیری و مبارزه با فعالیت‌های پولشویی، (اصلاح شده ۲۰۱۸ و پاراگراف ۲/۱۰ دستورالعمل) وقتی اطلاعات به واحد مبارزه با پولشویی یا به نهادهای نظارتی ذیصلاح داده می‌شود، این اطلاع‌رسانی مصداق جرم «نشر مخفیانه اطلاعات»^۲ نخواهد بود.

۳. تعهدات یک حسابدار داخلی چیست؟

هرگونه ورود مستقیم حسابداران به جریان پولشویی به معنای قانون‌شکنی خودشان است.

علاوه بر این، اگر کسی، اعم از حسابرس، حسابدار بیرونی، مشاوره مالیاتی، یا ارائه‌کنندگان ضمانت و خدمات شرکتی، که در جریان تجارت، حرفه، کسب‌وکار یا اشتغالش، از گرفتار شدن دیگری، در ورطه پولشویی یا تأمین مالی تروریسم مطلع می‌شود یا شک معقولی برایش حاصل می‌شود، و این اطلاع یا شک خود را در سریع‌ترین زمان ممکن، به واحد مبارزه با پولشویی گزارش نکند، مرتکب جرم شده است. این وظیفه گزارش‌دهی، مستند به ماده ۲۷ قانون و پاراگراف ۲/۰۹ دستورالعمل است.

1. The Institute of Certified Public Accountants (“ICPAC”) Prevention and Suppression of Money Laundering Activities Directive (the “Directive”) Par. 2.09

2. Offence of Tipping-off

تبعیت از دستورالعمل اخلاقی ضمن خدمت، برای حسابدار داخلی و حسابداران حرفه‌ای، امری اساسی است. این مسئله به ارتقای سلامت حرفه‌ای که ابزارهای پیشگیری از همدستی در جرایم اقتصادی را فراهم می‌آورد، کمک می‌کند، و به عنوان مانعی در برابر تقویت کنندهای حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای محسوب می‌شود و حتی از همدستی ناخواسته در جرم اقتصادی مصون می‌دارد.

در این مورد، فرد حسابدار آشکارا نقض کننده قانون و ناقض دستورالعمل‌ها و اصول اخلاق حسابداران حرفه‌ای است. او هیچ گونه شک‌گرایی و دغدغه نسبت به سلامت اداری را از خود نشان نداده و به خط‌مشی‌های شرکت، اصول قانون و دستورالعمل بی‌احترامی کرده است.

مطالعه موردی ۹: فرایندها و روندهای ناکافی و نامناسب

گردش کار پرونده

یک شرکت حسابداران، اقدام به پذیرش یک راهبرد گسترده بیرونی فعال کرد تا سودآوری و سهم بازار خود را بویژه در بازار جهانی افزایش دهد. بر اساس این راهبرد جدید، در ابتدا در کشورهای اروپای شرقی و به میزان کمتر در سایر دول عضو اتحادیه اروپا، با چند شرکت حقوقی کوچک تا متوسطی که به سرعت در حال رشد بودند، اتحادیه‌ها و انجمن‌هایی را برای همکاری تأسیس کرد. این شرکت‌های حقوقی بخشی از شبکه جهانی و کلا نیستند، اما همان اشتیاق را برای گسترش کسب و کار خود دارند. شرکت، یک مأمور انطباق با تجربه محدود در زمینه مبارزه با پولشویی و تجربه محدود در زمینه انطباق را تعیین کرد. دستیار مأمور انطباق هم یک کارمند تازه کار بی تجربه در زمینه انطباق بود.

خط‌مشی پذیرش این شرکت بر مبنای نقطه خطرپذیری عمل می‌کند. تعیین خطرپذیری مشتریان تنها بر دو عامل مبتنی است:

- اینکه آیا مشتری از جمله «پی‌ای‌پی»ها است. (این معیار بیشتر نقاط خطر را در خود دارد) «پی‌ای‌پی» با استفاده از سیستم کنترل شبکه‌ای قابل اطمینان، شناسایی می‌شوند؛ و

- اینکه مشتری چه چیزی را به عنوان فعالیت تجاری اش اعلام می‌کند. تمام مشتریانی که در زمره «پی‌ای‌پی»ها نیستند معمولاً به عنوان مشتریان خطرپذیر عادی دسته‌بندی می‌شوند. کاری که شرکت‌های حقوقی بیرونی به این شرکت ارجاع می‌کنند مسئله‌ای عادی محسوب می‌شود؛ چرا که این شرکت برای اعتبارآزمایی تمام

مشتریانش، سیاستی مبنی بر تکیه بر خط‌مشی‌ها و روندهای خود را داراست؛ زیرا آن‌ها شرکت‌هایی تحت نظارت هستند و این امر موجب می‌شود به معرف‌ها به عنوان شرکای مورد اعتماد نظر شود.

مدیر شرکت از تیم انطباق خواست تا اطمینان حاصل کند که کارشان به رشد و گسترش تصمیم راهبردی شرکت در بازارهای خارجی کمک می‌کند. اما به تازگی فاش شد یکی از مشتریان بین‌المللی شرکت حسابداری که یک شرکت حقوقی در اروپای شرقی او را معرفی کرده در فهرست اختلاس و فساد وزارت کشور آن جا قرار دارد و شرکت حسابداری در حال بررسی خیار فسخ قرارداد او است.

۱. مأمور انطباق و دستیارش چه اقداماتی را باید انجام می‌دادند؟ مسائل بحران‌زا و خطرات بالقوه‌ای که شرکت حسابداری ممکن است با آن‌ها مواجه شود را شناسایی کنید.

تصمیم راهبردی مبنی بر توسعه بیرونی فعال به خودی خود منطقه خطری است که شرکت حسابداری باید به آن توجه می‌کرد. شرکت حسابداری باید این واقعیت که کار با حوزه‌های قضایی خارجی و افراد خارجی مستلزم مخاطرات بیشتر و نیازمند مدیریت قوی‌تر است را در فرایند تصمیم‌سازی خود لحاظ می‌نمود.

تصمیم شرکت حسابداری مبنی بر ایجاد اتحادیه‌ها و همکاری با شرکت‌های کوچک و متوسطی که خودشان در پی گسترش سریع هستند نیز از دیگر نقاط بحرانی است که مخاطرات شرکت حسابداری را افزایش می‌دهد. از آن جایی که این شرکت‌های حقوقی پیش از انجام فرایند انطباق رشد می‌کنند؛ لذا مخاطره نیز بیشتر

می‌شود. بنابراین باید به این شرکت هشدار داده می‌شد که هیچ یک از این شرکت‌های حقوقی به هیچ یک از شبکه‌های بزرگ بین‌المللی شرکت‌های حقوقی که می‌توانستند تا حدی تضمین دهند، تعلق نداشتند. افزون این‌که تفاوت مکانی این شرکت‌ها از نظر قلمرو قضایی نیز باید عاملی می‌شد که شرکت حسابداری آن را لحاظ می‌کرد؛ چرا که این تفاوت تبعیت از قوانین و روندهای مبارزه با پولشویی یکسان یا مشابه را ناممکن می‌کند. شرکت فرض را بر این نهاد که تمام مشتریانی که شرکت‌های حقوقی همبسته معرفی کردند، از نظر میزان خطر، در زمره افراد عادی دسته‌بندی می‌شوند. این مسئله تکیه آن‌ها بر روندهایشان، آن هم بدون ارزیابی و ارزش‌گذاری بر مشتریان، خطرپذیری را افزایش داد. به علاوه، ظاهراً شرکت، به جای انطباق مناسب، سیاست ضعیفی درباره روندهای نسبتاً ساده اعتبار‌آزمایی / شناسایی مشتریان را مطابق با اولویت مدیریت شرکت در خصوص توسعه در پیش گرفت.

۲. حسابداری شرکت کدام روندها و فرایندهای شناسایی مشتری / اعتبار‌آزمایی را باید به کار می‌گرفت؟

شرکت حسابداری باید اطمینان پیدا می‌کرد که مأمور انطباق تعیین شده فردی مجرب و در زمینه مبارزه با پولشویی و مسائل انطباق، دارای دانش کافی و عمیق است. استخدام یک مأمور انطباق مجرب، این اطمینان را ایجاد می‌کرد که فرایندهای لازم برای مدیریت بهتر خطرات ناشی از توسعه، در جای خود انجام خواهد شد.

افزون اینکه شرکت حسابداری باید یک خط‌مشی و راهنمای مفصلی معرفی می‌کرد تا شرکت را در راستای شناسایی بهتر خطراتی که در پی تصمیم راهبردی شرکت برای توسعه در خارج با آن‌ها مواجه خواهد شد، تقویت کند.

به نظر می‌رسد اقداماتی که با هدف دسته‌بندی مشتریان به مشتریان پرخطر و کم‌خطر پیشنهاد شد، ناکافی و بسیار ساده‌انگارانه بود؛ از این رو منجر به بروز مسائل خطرناک و ... لغزش برای تمام سیستم می‌شد.

دست‌آختر برای مشتریانی که شرکت‌های حقوقی معرفی می‌کردند، باید اعتبار‌آزمایی‌های قوی‌تری صورت می‌گرفت.

۳. شرکت حسابداری برای کمینه‌سازی خطرات ناشی از «پی‌ای‌پی»

بودن، انجام چه کارهای را باید متکفل می‌شد؟

- اتخاذ روندهای سخت‌گیرانه‌تر برای مشتریانی که شرکت‌های حقوقی معرفی کردند. جلب موافقت شرکت‌های حقوقی با این روندهای سخت‌گیرانه و قبول‌اندن اینکه روندهای مذکور نیز به نفع خودشان تمام می‌شد.
- پرهیز از تحمیل هرگونه فشاری که با هدف تسهیل در توسعه بر تیم انطباق وارد شود.
- اتخاذ یک مدل جامع برای محاسبه خطر که عوامل مختلف مخاطرات را مدنظر قرار می‌دهد (مشتری، صنعت، جغرافیا، توزیع، خطر قانونی).

۴. مأمور انطباق و دستیارش چه اقداماتی باید انجام می‌دادند؟

- به دلیل بی‌تجربگی نباید این منصب را می‌پذیرفتند.
- نباید فشارهایی را که از سوی مدیریت با هدف تسهیل در توسعه وارد می‌شد تحمل می‌کردند.
- باید بر اجرای کامل و مناسب روندهای انطباق پافشاری می‌کردند.
- باید استعفا می‌دادند.

مطالعه موردی ۱۰: شرکت جعلی سرمایه‌گذاری

گردش کار پرونده

یک واحد سرمایه‌گذاری تازه تأسیس، خدمات حسابداری شما را خواستار می‌شود. این شرکت را گروهی از مشاوران حرفه‌ای که دستمزدشان بالا است اداره می‌کنند. این گروه برای شما مدارک اعتبار‌آزمایی را به شرح زیر فراهم می‌کنند:

- مدارک قانونی شرکت
- نسخه‌برداری‌هایی از گذرنامه‌های تیم مدیریت
- تصاویری از تیم حرفه‌ای
- تصویری از دفاتر کار
- پیوند صفحه تارنما

در طول فرایند بازمینی، متوجه می‌شوید که این مدیرعامل، شرکت مشابهی را مدیریت می‌کرد که اخیراً پس از ناکامی در ثبت آن، منحل شد. اما آنچه نگران‌کننده‌تر بود هشدارهای درباره تقلب بود که در اینترنت در مورد شرکتی با نامی مشابه نام این مشتری پیدا شد.

در خلال کوشش شما برای کامل انجام دادن تمام کارها، با مشاوران حرفه‌ای که نمایندگی مشتری را برعهده دارند، تماس می‌گیرید و پیشنهاد مدیرعاملی را می‌خواهید که نمی‌تواند بیابند (نمی‌توانید هیچ‌جا منبع اطلاعاتی برای او پیدا کنید). در نهایت، حسابداران پیشین در دسترس نبودند که هیچ‌گونه بازخوردی درباره این شرکت برای شما تهیه کنند.

در تلاش نهایی برای تأیید هرگونه اطلاعات، تصویر دفاتری که نقشه‌های گوگل تهیه کرده است را صرفاً با هدف کشف گروه دیگری در آن مکان، چک می‌کنید.

۱. علائم هشداردهنده شناسایی شده‌ای که در این پرونده می‌توانست

اقدام پولشویی و/ یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهد، چیست؟

- مدیرعامل، سابقه انطباق ضعیف و سابقه مدارک مردود دارد.
 - مشاوران حرفه‌ای که نمایندگی شرکت را به عهده دارند نتوانستند یک پیشینه از مدیرعامل تهیه کنند.
 - حسابداران پیشین در دسترس نبودند تا یک منبع اطلاعاتی در شرکت فراهم آورند.
 - تبلیغات ناسازگار مربوط به یک شرکت هم نام
 - ناسازگاری در اطلاعاتی که از مکان دفاتر تهیه شد
- شاخص‌های فوق که در خلال ارزیابی خطر اولیه به دست آمد، پیش از آغاز کار با این واحد سرمایه‌گذاری، نیازمند بررسی بیشتر است.

۲. در این وضعیت، خطرات و تهدیدات بالقوه‌ای که ممکن است شرکت

حسابداری با آن‌ها مواجه شود چیست؟

- بدنامی
- جرایم اداری برای عدم اعتبار آزمایی مناسب
- دادخواست‌های احتمالی از سوی سرمایه‌گذاران فریب‌خورده

- کمک به شرکت برای جذب سرمایه از فعالیتهای غیرقانونی احتمالی (کلاهبرداری در سرمایه گذاری)

۳. شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی چه اقداماتی و در چه وقتی می توانست انجام دهد؟

اعتبار آزمایی اولیه باید به درستی انجام می شد. ضمناً، پیرو یافته ها، باید اعتبار آزمایی بیشتری به شرح زیر انجام می گرفت:

- درخواست ارسال نامه های حاوی منبع اطلاعات درباره اعضای تیم مدیریت و/ یا مالکان نهایی منافعی^۱، مستقیماً توسط یک بانک اروپایی به دفتر کار شما
- درخواست مجوز کار از یک ناظر قابل قول
- درخواست تبیین تحلیلی در مورد روش انجام کار تجاری از قبیل (۱) شیوه سپرده گذاری سرمایه گذاران و (۲) نوع اعتبار آزمایی که شرکت برای مشتریانش به کار می گیرد.
- درخواست گواهی برای نشانی دفتر مرکزی

۴. شرکت حسابرسی برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام هایی را می تواند بردارد؟

اگر پس از اطلاعات اضافی واصله، هنوز علائم هشداردهنده موجود باشد و کاملاً کاهش نیافته باشد، شرکت حسابداری باید قطع رابطه کاری و احتمالاً «گزارش فعالیت مشکوک»^۱ و واحد مبارزه با پولشویی را مدنظر قرار دهد.

1. Ultimate Beneficial Owners (UBOs)

مطالعه موردی ۱۱: کلاهبرداری کارپرداز

گردش کار پرونده

آقای یانيس که از رومانی میوه وارد می کند، از یک کارپرداز (عمده فروشی محصولات با مسئولیت محدود^۱) ایمیلی دریافت کرد تا مبلغ تسویه حساب کالاهای خریداری شده را به حساب بانکی به نام کارپرداز دیگری بجز کارپردازی که معمولاً پول به حسابش واریز می شد، واریز نماید.

یانيس گرامی

صبح به خیر

درباره پرداخت امروز، موجب خرسندی خواهد بود، اگر این مبلغ خاص را از طریق بانک مربوطه یا از طریق بانک جایگزین اکس.وای.زد، شماره حساب بانکی بین المللی^۳ که در زیر آمده، دریافت نماییم. در این باره تمام جزئیات، چنانچه ذیلاً ذکر و پیوست شد، به همان ترتیب پیشین ثابت می ماند؛ تنها شماره حساب بانکی بین المللی تفاوت دارد که باید به آن توجه کنید. متشکرم

خواهشمند است ترتیبی اتخاذ شود تا پرداخت الکترونیکی^۴ به مبلغ ۵۰ هزار یورو برطبق توصیه و روش مذکور به

-
1. Suspicious Activity Report (SAR)
 2. Wholesale Productions Ltd
 3. International Bank Account Number (IBAN)
 4. Telegraphic Transfer or Telex Transfer (T.T transfer)

شماره حساب بانکی بین‌المللی مربوطه انجام شود. لطفاً در صورت اطلاع تأیید نمایید.

حساب بانکی اروپایی:

نام ذی‌نفع: عمده‌فروشی محصولات رومانی با مسئولیت محدود

نام بانک: بانک اکس.وای.زد

شماره حساب بانکی بین‌المللی:

کد بیک / کد سوئیفت^۱:

به امید دریافت تأییدیه شما در نامه بعدی.

جی.ای فاستر

عمده‌فروشی محصولات

مدیرعامل

یانیس، پس از دریافت ایمیل فوق، به بانک خود دستور داد تا به جای شماره حساب بانکی بین‌المللی که معمولاً برای پرداخت‌ها به کار می‌رفت، مبلغ مورد نظر را به شماره حساب بانکی بین‌المللی جایگزینی که در فاکتور کاربرد نیز ذکر شده بود واریز نماید.

او پس از اینکه فهمید این مبلغ کلاهبرداری بود، فوراً از بانک خواست تا پرداخت را متوقف کند. متأسفانه فرایند پرداخت کامل و اعتبار به حساب بهره‌بردار منتقل شده

1. Business Identifier Codes (BIC)

2. Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT)

بود. یانیس این مورد را به پلیس گزارش کرد و از بانک خود اقدامات لازم برای استرداد وجه از حساب آن هکر را خواستار شد.

۱. برای پیشگیری از این کلاهبرداری چه اقداماتی می‌توانست انجام شود؟

شرکت‌های تجاری که از خارج، با کارپردازها یا دیگر طرف‌های خود در ارتباط هستند، باید در ارائه یا پذیرش اطلاعات مربوط به پرداخت ایمیلی وجوه، بسیار مراقب باشند (مثلاً اطلاعاتی از قبیل شماره حساب‌های بانکی). هر سفارش پرداخت به کارپرداز جدید در خارج یا به حساب بانکی دیگری متعلق به یک کارپرداز حقیقی، باید علاوه بر ارتباط ایمیلی، با استفاده از ابزارهای دیگری همچون فکس و روندهای فراخوانی نیز، دوبار کنترل و تأیید می‌شد. هرگونه تغییر در جزئیات پرداخت از قبیل شماره حساب بانکی بین‌المللی نیز باید به تأیید طرف دیگر قرارداد، می‌رسید.

برای اطمینان از آگاهی تیم مالی از این نوع از کلاهبرداری‌ها، باید یک سازوکار داخلی در نظر گرفته می‌شد. هرگونه اتفاق مشکوک باید به اداره داخلی پیشگیری از کلاهبرداری گزارش می‌شد یا اگر چنین اداره وجود نداشت باید به مدیریت ارشد بخش خرید که در تعامل با کارپردازها تجربه طولانی دارد، یا به پلیس گزارش می‌شد. فهم و تفکیک وظایف و پیروی از اصل «چهارچشم»^۱، ضروری است. برای تدارک، تأیید و پرداخت، بررسی پرداخت‌ها باید توسط بیش از یک نفر انجام شود.

۱. منظور آن است که یک کار باید دست‌کم به تأیید دو نفر برسد.

مطالعه موردی ۱۲: ساختارهای پیچیده

گردش کار پرونده

یک شرکت حسابداری، به یک گروه بزرگ متشکل از شرکت‌های تجاری متعددی که ساختاری شرکتی دارند و فعالیت اصلی آن‌ها سرمایه‌گذاری در صنایع گوناگون و ارائه خدمات مشاوره‌ای و مدیریتی است، خدمات اجرایی، دفتری و شرکتی ارائه می‌کند.

هزینه‌هایی که شرکت حسابداری از این گروه حاصل کرد بالغ بر ۵ درصد از گردش مالی سالانه شرکت بود.

این شرکت‌ها به گروه بزرگی تعلق دارد که خود از شرکت‌های ثبت‌شده در حوزه‌های قضایی گوناگون و با مالیات پایین، تشکیل می‌شود. به نظر می‌رسد به‌رغم درصدهای گوناگون سهامی که در لایه‌های مختلف این ساختار به کار می‌رود، این گروه، به مجموعه‌ای از تراست‌هایی وابسته باشد که باز در حوزه‌های قضایی مختلف تأسیس شده‌اند.

این شرکت حسابداری به این مسئله که ممکن است شرکت‌های تجاری دیگری نیز باشند که به همان گروه وابسته باشند و سایر ارائه‌کنندگان خدمات در قیاس آن‌ها را اداره کنند مشکوک می‌شود اما این اطلاعات بطور یقینی قابل اثبات نیست.

وقتی کارکنان شرکت حسابداری در پی کسب اطلاعات و مستندات در مورد افرادی هستند که به عنوان نمایندگان این گروه کار می‌کنند، اینگونه رازداری‌ها و عدم افشای اطلاعات، تماماً عامدانه به نظر می‌رسد.

افزون اینکه اطلاعات مربوط به مالکیت سود و کنترل ساختار، تاحدی مبهم است، هر چند شرکت حسابداری به این مسئله که تمام ساختار به یک مولتی‌میلیونر اوکراینی و خانواده‌اش تعلق داشته باشد مشکوک است؛ خانواده‌ای که در برخی از صنایع منافی دارد و در هیأت مدیره شرکت‌های تجاری مهم اوکراین پست‌هایی کلیدی داشته و به داشتن پیوندهای نزدیک با دولت نیز معروف است.

شرکت حسابداری به رغم تلاش‌های زیاد، صرفاً توانست ترتیبی اتخاذ نماید تا مدارک لازم برای ساماندهی به حساب‌های سه سال متوالی اخیر این شرکت‌های تجاری را دریافت کند. این مدارک نشان می‌داد که:

- سرمایه‌هایی که در شرکت‌های تجاری مختلف، به ویژه در راه‌اندازی‌ها، در دوره زمانی کوتاهی حاصل شدند و واگذار شدند، همیشه سودآور بودند.
- شرکت‌های تجاری متعلق به این گروه هم در قبرس و هم در خارج از قبرس حساب‌های بانکی زیادی دارند و وجوه، به محض سپرده‌گذاری، بین این حساب‌های بانکی انتقال می‌یابد.
- فاکتورهای مربوط به خدمات مشاوره‌ای و مدیریتی عمدتاً برای شرکت‌های تجاری اوکراینی صادر می‌شد. شرکت حسابداری بطور اتفاقی به این موضوع پی برد که مولتی‌میلیاردر اوکراینی یکی از اعضای هیأت مدیره خودشان است.

۱. علائم هشداردهنده‌ای که در این پرونده می‌توانست پوشویی و/یا

تأمین مالی تروریسم را نشان دهند چیست؟

- انتقال سریع سرمایه‌ها

- انتقالات وجوه میان حساب‌های بانکی شرکت‌های تجاری مختلف و سایر نهادهای این گروه، از طریق سوئیفت^۱
- ساختار پیچیده! چرا؟ هدف چیست؟
- این واقعیت که ساختار مالکیت واضح نیست باید نگرانی‌ها را ایجاد می‌کرد. آیا شرکت حسابداری به تمام سوابق تمام نهادهای موجود در این ساختار بویژه به اسناد مرتبط با اعتبارات دسترسی دارد؟ و به شکل خاص‌تر، وارث (دارایی‌ها و وجوه او) و ذی‌نفعان چه کسانی هستند؟
- این واقعیت که شرکت‌های تجاری که شرکت حسابداری در قبرس بر آن‌ها نظارت کرد، از شرکت‌های تجاری اوکراینی هزینه‌های مشاوره‌ای دریافت می‌کنند، که مالکان نهایی منافع^۲ به دلیل آن هزینه، به عنوان عضو هیأت مدیره کار می‌کند، باید در مورد اینکه آیا تراکنش‌هایی که به صورت دستی انجام می‌شود یا آیا شواهد مشکوکی در رابطه با گریز از مالیات، رشوه یا هر نوع دیگری از پولشویی وجود دارد، نگرانی‌هایی را ایجاد می‌کند.

۲. خطرات و تهدیدهای بالقوه‌ای که ممکن است شرکت حسابرسی در

این شرایط با آن‌ها مواجه شود، چیست؟

- دستمزدهای قابل توجهی که از این ساختار به دست آمد و به دنبال آن، وابستگی دستمزدی که می‌توانست به تخفیف در فرایندهای گوناگون انطباق بیانجامد.

1. Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT)

2. Ultimate Beneficial Owners (UBOs)

- این گروه در صنایع مختلف سرمایه‌گذاری می‌کند. چه بسا شرکت حسابداری تجربه و دانش لازم برای فهم بهتر و مدیریت این فعالیت‌ها را نداشته باشد.
- پراکندگی گسترده گروه در حوزه‌های قضایی که در آن‌ها سقف مالیاتی پایین است. چه بسا شرکت حسابداری از دلایل این پراکندگی و به تبع آن از دلایل پنهان این پیچیدگی ساختار ناآگاه باشد.
- این واقعیت که شرکت حسابداری به اینکه شرکت دیگری در قبرس در حال ارائه خدمات به بخش دیگری از همین گروه است، مشکوک می‌شود؛ این مسئله چه ضرورتی داشت یا چرا باید پنهان می‌ماند؟
- تمایل نمایندگان مشتریان به رازداری؛ آیا مسائلی هست که برای شرکت حسابداری آشکار نباشد و در نتیجه تهدید به شمار آید؟
- خطر اینکه به درستی روشن نباشد که مالکان نهایی منافع چه کسانی هستند و منبع مالی آن‌ها چیست؟
- اطلاعات تأیید نشده‌ای که ممکن است مولتی میلیونر اوکراینی مرتبط با دولت اوکراین به این گروه بدهد. اگر قرار است مالک واقعی، مولتی میلیونر اوکراینی مرتبط با دولت باشد، باید با این گروه به عنوان گروه مرتبط با «پی-ای پی»ها، برخورد می‌شد و به دلیل ایجاد ساختار پیچیده و تراکنش‌های انجام‌شده، باید اعتبار‌آزمایی صورت می‌گرفت.
- تأخیر در دریافت اطلاعات لازم برای تهیه اظهارات مالی، به رغم پیگیری‌های زیاد. احتمال دستکاری اسناد وجود دارد.

- چه بسا شرکت حسابداری خود را ناخواسته در حال کمک به پولشویی یا در حال کمک به روند تأمین مالی تروریسم بباید. در این جا شاخص‌ها عبارت‌اند از:
 - سرمایه‌گذاری‌ها در شرکت‌های تجاری مختلف در حال انجام است و در مدت کوتاهی منتقل می‌شوند.
 - بسیاری از سرمایه‌گذاری‌ها در راه‌اندازی کسب‌وکارهای جدیدی صورت می‌گیرد که ارزش آن‌ها به آسانی قابل سنجش نیست.
 - وجوه، بلافاصله پس از سپرده‌گذاری، در حساب‌های متعددی در قبرس و خارج از قبرس جابه‌جا می‌شود.
- شرکت حسابداری در نتیجه اشتباه احتمالی مشتری خود، چه بسا در معرض بازجویی قرار گیرد.
- ممکن است شرکت حسابداری، از سوی دستگاه نظارتی و دادگاه، مشمول اقدام تنبیهی قرار گیرد.

۳. شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی چه اقداماتی و در چه وقتی می‌توانست انجام دهد؟

- مشخص کردن مالک نهایی و واقعی منافع، به شکلی شفاف؛ در این راستا ساختار گروه باید به دست می‌آید و اسناد شرکتی مرتبط باید بررسی می‌شد (اعم از توافقنامه‌های اعتباری).
- هنگامی که مالک نهایی منافع مشخص می‌شود، شرکت حسابداری باید فرایند کامل شناسایی مشتری و اعتبار آزمایی را در مورد او اجرا کند (یعنی، شناسایی، قبض

خدمات). همچنین باید درباره گروه و مالک نهایی منافع در فهرست تحریم‌ها/فهرست «پی‌ای‌پی»ها و سایت‌های اینترنتی گوناگون جست‌وجوهایی انجام می‌شد تا پیشینه، منابع مالی و دارایی مالک نهایی منافع و گروه مشخص شود. اطلاعات نیز باید از منابع قابل اعتماد و مستقل اخذ شده باشد.

- مشخص کردن اینکه آیا ایجاد چنین ساختار پیچیده‌ای، یک هدف اقتصادی معتبر دارد.
- شرکت حسابداری باید مشخص می‌کرد که آیا مالک نهایی منافع یا مدیران این گروه، تخصص لازم برای فعالیت در آن عرصه‌ای که اکنون در آن فعالیت می‌کنند را داشته‌اند یا نه.
- کسب اطلاعات تفصیلی در مورد هر یک از اتحادیه‌های شرکت‌هایی که در ساختار این گروه ظاهر هستند؛ اطلاعات تفصیلی که قانون و دستورالعمل‌ها داشتن آن را لازم دانسته‌اند.

۴. شرکت حسابرسی برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام‌هایی را می‌توانست بردارد؟

- فرایند شناسایی مشتری/اعتبارآزمایی را در مورد گروه دوباره اجرا کند، مشخص کند مالکان نهایی منافع چه کسانی هستند و در مورد او فرایند شناسایی مشتری/اعتبارآزمایی را اجرا کند.
- فرایند شناسایی مشتری/اعتبارآزمایی را در مورد شرکای شرکت بویژه در ارتباط با وام‌ها اعطاشده و خدمات ارائه شده فوراً اجرا نماید.

- درباره سرمایه‌گذاری‌های شرکت تحقیق گسترده کند.
- تمام قراردادهای وارده از سوی گروه را مورد مذاقه قرار دهد.
- این پرسش‌ها را به نمایندگان گروه نشان دهد تا پاسخ‌های لازم را به‌دست آورد.
- در صورت شک به پولشویی یا تأمین مالی تروریسم، تهیه گزارش برای واحد مبارزه با پولشویی^۱ را مدنظر قرار دهد.

مطالعه موردی ۱۳: خدمات بانکی دولتی به مشتری

کالاهبردار

گردش کار پرونده

یک مشتری آلمانی با پیشینه فناوری اطلاعات، به شرکت حسابداران با مسئولیت محدود مری^۱، نزدیک شد تا مشتری آنان شود و برای تراکنش‌های بانکی‌اش به او خدمات دولتی ارائه شود (ارائه‌کنندگان خدمات دولتی تحت نظارت مؤسسه حساب‌برسان دولتی قبرس).

شرکت حسابداران با مسئولیت محدود مری، یک شرکت ثبت‌شده را با هدف دریافت درآمد ناشی از اپلیکیشن بازی که خود طراحی کرده بود، راه‌اندازی می‌کند. این مشتری، هنگام پذیرش، اعلام کرد که از اپلیکیشن بازی که از طریق پلت‌فرم‌های اجتماعی (فروشگاه اپل، گوگل، فیس‌بوک) ساخته‌بود کسب درآمد خواهد کرد.

شرکت حسابداران با مسئولیت محدود مری، فروشگاه اپل را بررسی کرد تا ببیند اپلیکیشن بازی عملیاتی شده است و پرکردن تمام اسناد مربوطه برای افتتاح یک حساب بانکی برای مشتری خود در بانک پول‌آ را پی‌گیری کرد.

طی ۶ ماه نخست، حساب بانکی این مشتری ۵۰ پرداخت داخلی را دریافت کرد. تنها ۳ پرداخت از ۵۰ پرداخت از پلت‌فرم‌های اجتماعی بودند و بقیه از سوی افراد حقیقی و حقوقی با مشخصات پرداخت «سرمایه‌گذاری» بودند.

1. Merry Accountants Ltd
2. Money Bank

۱. چه علائم هشداردهنده‌ای در این پرونده شناسایی شد که می‌توانست پولشویی و/ یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهد؟

- بیشتر تراکنش‌های این مشتری در راستای فعالیت‌های اعلام‌شده نبود.
- جزئیات پرداختی که «مبالغ سرمایه‌گذاری» را نشان می‌دهد موجب پیدا شدن این شک می‌شود که چه بسا مشتری در حال ارتکاب جرم «کلاهبرداری سرمایه‌گذاری» باشد.

۲. خطرات و تهدیدات بالقوه‌ای که ممکن است شرکت حسابرسی با آن مواجه شود، چیست؟

- انجام تراکنش‌های مشکوک برای این مشتری
- بدنامی نزد بانک، زیرا شرکت حسابداران با مسئولیت محدود مری، باید بر مبنای یک قاعده مشخص، مشتریانی را که به بانک معرفی می‌کند از نظر خصوصیات، ارزیابی کند.

۳. شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی چه اقداماتی و در چه وقتی می‌توانست انجام دهد؟

- هنگام پذیرش این مشتری، شرکت حسابداران با مسئولیت محدود مری، باید اعتبار آزمایی کامل‌تری را درباره مشتری و کسب و کار مشتری انجام می‌داد.
- شرکت حسابداران با مسئولیت محدود مری، باید می‌توانست نمایه اقتصادی جامعی را برای این مشتری گردآورد که این نمایه علاوه بر فعالیت‌های تجاری، اطلاعاتی همچون شرکای اصلی وی را نیز در خود داشته باشد.

کسب و کار شرکای اصلی باید مستقلاً بررسی می‌شود تا اطمینان حاصل شود که آن‌ها وجود خارجی دارند و در همان رشته شغلی مشغول به کار هستند.

- باید از مشتری پرسیده می‌شود چه حجمی از معاملات را از این حساب بانکی انتظار دارد تا با یک برنامه کاری دقیق پشتیبانی شود.
- تراکنش‌های واقعی مشتری باید برابر با پروفایل اقتصادی اعلام شده، کنترل می‌شود و به محض دیده شدن شرکای ناشناس یا تراکنش‌های نامرتبط، باید از مشتری درباره آن توضیح خواسته می‌شود.

۴. شرکت حسابرسی برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام‌هایی را می‌تواند بردارد؟

- از آن جا که حساب بانکی مشتری به نحو رضایت‌بخش کار نمی‌کند، شرکت حسابداران مری، باید خدمات‌دهی به این مشتری را متوقف نماید و یک گزارش مبنی بر فعالیت مشکوک برای ارسال به واحد مبارزه با پولشویی تهیه نماید. بانک نیز باید مراقب باشد که شرکت حسابداران مری با مسئولیت محدود، خدمت‌رسانی به این مشتری را متوقف کند.

مطالعه موردی ۱۴: کلاهبرداری در دارایی‌ها

گردش کار پرونده

اشخاص درگیر

۱. فرد A سهامدار نامزد و مدیر شرکت B
 ۲. شرکت B نهاد قانونی که با هدف سرمایه‌گذاری در زمینه املاک و مستغلات ثبت شد - مشتری حسابرسی
 ۳. فرد C خریدار و پسر E
 ۴. فرد E خریدار و مالک نهایی منافع شرکت B
 ۵. شرکت H آژانس املاک و مستغلات/ بساز- بفروش
- فرد C مبلغ ۵۰۰ هزار یورو به حساب بانکی شرکت B به عنوان پیش‌قسط برای دریافت دارایی از شرکت H پرداخت کرد.
 - بر اساس تحقیق بانک، فرد A و شرکت B ادعا کردند که این پول از طرف فرد C به عنوان پیش‌قسط برای گرفتن دارایی از شرکت H دریافت شد که برای آن با فرد A از طرف فرد C و E مذاکره شد.
 - هیچ قراردادی دال بر فروش، به بانک تحویل داده نشد.
 - فعالیت‌های مالی شرکت B از جایی به بعد متوقف شد.
 - معامله برای به دست آوردن دارایی، تقریباً دو سال پس از انجام پیش‌پرداخت، فسخ شد و قرار شد ۵۰۰ یورو به عنوان وام معاف از بهره، در دفاتر شرکت B بماند.
 - هنگامی که شرکت حسابرسی به عنوان بخشی از فرایند حسابرسی خود از حساب‌های شرکت B، نامه وکیل را درخواست کرد، در پاسخ چنین آمده بود که

دادستان منطقه دستور را کدسازی حساب بانکی شرکت B را به این دلیل داده بود که مبلغ ۵۰۰ هزار یورو که به حساب بانکی واریز شد محصول پولشویی بود.

۱. علائم هشدار شناسایی شده‌ای که می‌توانستند پولشویی و/یا تأمین مالی تروریسم در این پرونده را نشان دهند، کدام‌اند؟

- هیچ قراردادی دال بر فروش دارایی وجود ندارد
- رسیدها در ابتدا به بانک فرستاده نشد بلکه تنها پس از پرس‌وجو درباره جمع کل مبلغ انتقال یافته، این کار انجام شد.
- شرکت B، هیچ تراکنش تجاری دیگری انجام نداد.
- اگر چه وجوه در ابتدا با هدف خرید دارایی بود، اما باید قرارداد فسخ می‌شد و مبلغ دریافتی به وام معاف از بهره در دفاتر شرکت B تبدیل می‌شد.

۲. خطرات و تهدیدهای بالقوه‌ای که ممکن است شرکت‌های حسابرسی در این شرایط با آن‌ها مواجه شوند، چیست؟

- جریمه‌های تنبیهی به دلیل عدم اجرای مناسب اعتبار‌آزمایی و/یا انتشار یک گزارش حسابرسی پاک^۱
- بدنامی شرکت حسابرسی

۳. شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی چه اقداماتی و در چه وقتی می‌توانست انجام دهد؟

هنگامی که حسابرس عدم مطابقت معاملات شرکت درگیر با نمایه اقتصادی که شرکت ساخته‌است را فهمید، شرکت حسابرسی باید هدف از قرارداد وام، ارتباط میان شرکای درگیر و مشتری حسابرسی به علاوه توجیه منطقی و رای این تراکنش‌ها را زیر سؤال می‌برد.

۴. شرکت حسابرسی برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام‌هایی را می‌تواند بردارد؟

- شرکت حسابرسی باید درباره علل دستور راکد کردن حساب بانکی، تحقیق کند.
- شرکت حسابرسی باید تهیه پرونده «گزارش فعالیت مشکوک»^۱ برای واحد مبارزه با پولشویی را مد نظر قرار دهد.
- شرکت حسابرسی باید اتمام رابطه کاری با این مشتری حسابرسی را مد نظر قرار دهد.

مطالعه موردی ۱۵: افتتاح حساب به‌رغم نمایه اقتصادی

نام مطمئن

گردش کار پرونده

یک شرکت تازه تأسیس، درخواست افتتاح حساب نزد یک بانک را داشت. این شرکت گردش مالی سالانه ۲۵ میلیون دلاری را برای سال آتی اعلام کرد. کسب‌وکار اعلامی این شرکت، ارائه خدمات مهندسی عمران به شرکت‌های تجاری درگیر در ساخت‌وساز زیرساخت‌های سبیری است. بانک، اطلاعات مالی مربوط به فعالیت‌های تجاری این شرکت را درخواست کرد. مدیران این شرکت اظهار داشتند که چون این شرکت اخیراً ثبت شده است، هنوز هیچ اطلاعات مالی در دسترس آن‌ها نیست. آن‌ها ادعا کردند که گردش مالی مورد انتظار از قراردادهای بالقوه با شرکت‌های تجاری درگیر در ساخت‌وساز زیرساخت‌های سبیری، ایجاد خواهد شد. آن‌ها رزومه‌های هر دو مهندس عمران یعنی هر دو کارمندی که به عنوان مهندس عمران در یک شرکت ساخت‌وساز به مدت ۱۰ سال کار می‌کردند را به بانک عرضه کردند. افزون بر این، آن‌ها بانک را مطلع کردند که نمونه‌ای از قراردادهای خود با مشتریان بالقوه خود را پیش از هرگونه درخواست انجام تراکنش، به بانک عرضه خواهند کرد.

۱. علائم هشداردهنده شناسایی شده‌ای که در این پرونده می‌توانست

اقدام پولشویی و/ یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهد، چیست؟

- این واقعیت که شرکت، هیچ اطلاعاتی درباره مشتریان بالقوه خود ارائه نکرد و دلایل اینکه چرا یک شرکت تازه ثبت شده می‌تواند خدمات مهندسی عمران ۲۵ میلیون دلاری را در ۱۲ ماه آتی ارائه کند، پرسش برانگیز است.
- این واقعیت که یک شرکت فعال در سبیری، کارهای بانکی خود را در قبرس انجام می‌دهد، باید مورد سؤال واقع می‌شد.

۲. **خطرات و تهدیدات بالقوه‌ای که ممکن است شرکت حسابرسی، در**

این شرایط، با آن مواجه شود، چه بود؟

اگر این بانک حسابی افتتاح کند و بدون تشکیل یک نمایه اقتصادی قابل اطمینان، از طرف این شرکت تراکنش‌هایی انجام دهد، این کار مصداق انجام تراکنش‌هایی خواهد بود که به خوبی با سند و مدرک قابل اثبات نیست؛ بنابراین چه بسا بانک و مأموران بانکی در معرض جریمه‌های و مجازات‌های مربوط به قوانین و دستورالعمل‌های پولشویی/ تأمین مالی تروریسم قرار گیرند.

۳. **شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری/ اعتبار آزمایی چه اقداماتی و**

در چه وقتی می‌توانست انجام دهد؟

این بانک باید در کسب اطلاعات کافی از شرکت، درباره توان آن برای ارائه خدمات اعلان شده و توان آن برای انجام حجم معاملات اعلان شده، اصرار می‌ورزید. همچنین باید اطلاعاتی درباره شرکای بالقوه آن نیز به دست می‌آورد تا اطمینان حاصل شود که

این شرکت و شرکایش بخشی از یک ساختار گروهی درگیر پولشویی، نباشند. به علاوه در مورد اینکه چرا مشتریان تمایل به انجام امور بانکی در قبرس دارند، نیز باید توضیحات بیشتری طلب می‌شد.

۴. این بانک برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام‌هایی را می‌تواند بردارد؟

تا زمانی که بانک اطلاعات کافی برای تصدیق و تأیید امور زیر به‌دست نیاورد و مستند نکند، نباید برای افتتاح حساب و انجام تراکنش‌ها اقدام کند:

- فعالیت‌های تجاری این شرکت
- شرکای این شرکت
- تراکنش‌هایی که باید انجام شود (مبداء و مقصد وجوه) (مثلاً توجیه منطقی این نکته که این وجوه حاصل فعالیت‌های پولشویی / تأمین مالی تروریسم نیست و از منابع مشروع به‌دست می‌آید)

مطالعه موردی ۱۶: خرید قایق بدون منبع مالی مشخص

گردش کار پرونده

یک میلیونرجوان (با ارزش خالص ۲۵ میلیون یورویی) برای یکی از شرکت‌های تجاری خود از یک بانک درخواست افتتاح حساب می‌کند. این شرکت یک قایق بادبانی بزرگ (به ارزش ۲۰۰ میلیون یورو) دارد که به افراد ثروتمند اجاره داده می‌شود. بنابر اظهارنامه‌های مالی این شرکت که به بانک داده شد، یک شرکت متعلق به یک گروه بزرگ رسانه‌ای خارجی، تأمین مالی خرید این قایق را به عهده داشت. براساس شرایط قرارداد، این وام باید طی ۲۵ سال تسویه شود و نرخ بهره آن یک درصد است. حجم مبادلات اعلان شده این شرکت، ۴۰ میلیون یورو در سال بود.

۱. علائم هشداردهنده شناسایی شده که در این پرونده می‌توانست

پولشویی و/ یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهند چیست؟

- ارزش دارایی شرکت (قایق بادبانی بزرگ) به نحو قابل توجهی بیش از ارزش خالص دارایی مالک ذی‌نفع شرکت است.
- یک گروه با فعالیت‌های تجاری نامرتبط و بی‌ارتباط با بی.ان.ا، این دارایی را از نظر مالی تأمین می‌کند.
- شرایط وام بر مبنای قواعد بازرگانی لحاظ نمی‌شود.

۲. خطرات و تهدیدهای بالقوه‌ای که ممکن است بانک در این شرایط با آن‌ها مواجه شود، چیست؟

این خطر وجود دارد که مالکان نهایی و واقعی منافع، به بانک معرفی نشده باشند. چه بسا مالک نهایی و واقعی منافع، شخصی ثروتمندتر از مالک اعلام شده باشد. به علاوه، ممکن است ارتباطی میان گروه رسانه‌ای و این شرکت باشد؛ زیرا به نظر نمی‌رسد، وام مربوط به خرید قایق بادبانی، براساس قواعد بازرگانی باشد.

۳. بانک در راستای شناخت مشتری/ اعتبار آزمایی، چه کارهایی و در چه وقت می‌توانست انجام دهد؟

بانک باید بر دریافت اطلاعات کافی از شرکت اصرار می‌ورزید؛ اطلاعاتی که صداقت مالی مالک معرفی شده و امکان دریافت وام نزدیک به هشت برابر ارزش خالص را برای وی اثبات کند. به علاوه، برای تصدیق به اینکه آیا ارتباطی میان این شرکت و گروه رسانه‌ای (وام دهنده) وجود دارد، باید اعتبار آزمایی بیشتری انجام می‌شد.

افزون بر آنچه در بالا ذکر شد، باید با یک طرح تجاری مناسب، درباره مشتریانی که این قایق بادبانی بزرگ را کرایه خواهند کرد و درآمد حاصل از این کرایه توضیحات کافی به دست داده می‌شد. تلاش‌ها باید صرف گردآوری اطلاعات درباره دو چیز می‌شد؛ یکی درباره شرکت‌های تجاری که به همین کار مشغول بودند و دیگری درآمدی که انتظار می‌رفت از این عملیات به دست آورند. این کار برای آن انجام می‌شد تا میزان منطقی بودن اطلاعاتی که مشتری درباره درآمد مورد انتظار ارائه کرده، ارزیابی شود.

۴. این بانک برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام‌هایی را می‌تواند بردارد؟

اگر اطلاعات یادشده به‌دست نمی‌آمد، بانک نباید افتتاح حساب و انجام تراکنش‌ها را پی می‌گرفت. به علاوه باید گزارش این مورد به واحد مبارزه با پولشویی را مد نظر قرار می‌داد.

مطالعه موردی ۱۷: تراکنش‌های مبهم فاقد محتوای تجاری

گردش کار پرونده

یک مشتری آلمانی با پیشینه فناوری اطلاعات، به شرکت تابعه با مسئولیت محدود ای‌بی‌سی (ارائه دهندگان خدمات دولتی تحت نظارت مؤسسه حساب‌رسان دولتی قبرس) مراجعه کرد تمایل داشت مشتری آن‌ها شود تا برای تراکنش‌های بانکی‌اش به او خدمات دولتی ارائه کنند. به همین منظور، شرکت تابعه با مسئولیت محدود ای‌بی‌سی، یک شرکت ایجاد کرد (وی‌بی با مسئولیت محدود).

در خلال کار، مشتری اعلام کرد که در کار توزیع کنسول‌های بازی، نرم‌افزار و لوازم جانبی فعالیت خواهد کرد. شرکت تابعه با مسئولیت محدود ای‌بی‌سی، پرکردن تمام مدارک مرتبط برای افتتاح حساب بانکی برای مشتری خود در بانک ای‌بی‌سی را پی گرفت.

اولین تراکنش‌های این مشتری ارسال وجوه از حساب صاحب سود، نزد یک بانک سوئیسی به عنوان سهم سرمایه‌ای و سپس پرداخت معادل این مقدار به یک شرکت در چین (شرکت با مسئولیت محدود وی‌فو) بود. بانک ای‌بی‌سی مستندات مؤید نخستین تراکنش خارجی را برای تأیید فعالیت‌های اظهار شده از سوی مشتری، مطالبه کرد. مشتری فاکتوری را ارائه کرد که شرکت وی‌فو به دلیل خرید چنگال‌های نقره‌ای صادر کرده بود. با این حال با یک بررسی اینترنتی سریع، هیچ اطلاعاتی درباره این کارپرداز (وی‌فو) پیدا نشد. هنگامی که سؤال می‌شد چرا این با فعالیت‌های اظهار شده شرکت ارتباطی ندارد، پاسخ می‌داد که «او فرصت مناسبی یافته بود تا چنگال‌های نقره‌ای بخرد»

۱. علائم هشداردهنده شناسایی شده‌ای که در این پرونده می‌توانست

اقدام پولشویی و/ یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهد، چیست؟

- نخستین تراکنش مالی مشتری با فعالیت‌های از پیش اعلام‌شده و پیشینه او ارتباطی ندارد.
- مشتری در گذشته هیچ نوع کسب‌وکار مشابهی نداشت، و این نخستین تلاش وی برای راه‌اندازی یک شرکت برای تجارت کالا بود.
- پس از نخستین بررسی، معلوم شد که طرف قرارداد چینی، وب‌سایتی نداشت تا تأیید کند که واقعاً در حال فروش این محصول (چنگال‌های نقره) بود.

۲. خطرات و تهدیدهای بالقوه‌ای که ممکن است شرکت حسابرسی در

این شرایط با آن‌ها مواجه شوند، چیست؟

- انجام تراکنش‌هایی برای مشتری که مشکوک به نظر می‌رسند
- بدنامی نزد بانک‌های بی‌سی که ارزیابی منظم ویژگی مشتریانی که شرکت با مسئولیت محدود ای‌بی‌سی، به بانک معرفی می‌کند را به عهده دارد.

۳. شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری / اعتبار‌آزمایی چه اقداماتی و

در چه وقتی می‌توانست انجام دهد؟

- در خلال پذیرش مشتری، شرکت با مسئولیت محدود ای‌بی‌سی، باید درباره مشتری و کسب‌وکارش اعتبار‌آزمایی دقیق‌تری انجام می‌داد.

- شرکت با مسئولیت محدود ای بی سی، باید می توانست نمایه اقتصادی جامعی را برای مشتری گردآوری کند که افزون بر فعالیت های تجاری، اطلاعاتی از قبیل کارپردازان و مشتریان اصلی او را نیز در خود داشته باشد.
- کسب و کار شرکای اصلی باید مستقلاً بررسی می شد تا اطمینان حاصل آید که این شرکا وجود دارند و در همین حرفه تجاری مشغول هستند.
- باید از مشتری سؤال می شد، حجم مبادلاتی که باید با یک طرح کاری دقیق مورد پستیانی قرار گیرد و از این حساب های بانکی انتظار می رود، چقدر است.
- باید از مشتری پرسیده می شد که آیا دفاتر و تعدادی از کارکنانی که استخدام می کند را نگه می دارد تا شرکت با مسئولیت محدود ای بی سی، بتواند ارزیابی کند که آیا این مشتری کسب و کار واقعی دارد یا نه و آیا قادر است از عهده حجم مبادلاتی که اعلان کرده بر آید.

۴. شرکت حسابرسی برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام هایی را می تواند بردارد؟

اگر شرکت با مسئولیت محدود ای بی سی اعتبار آزمایی دقیق فوق الذکر را انجام می دهد و نمی تواند کسب و کار این مشتری را توجیه کند، باید خدمت رسانی به وی را متوقف کند و در فکر تنظیم گزارشی دال بر فعالیت مشکوک برای واحد مبارزه با پولشویی باشد. همچنین باید به بانک ای بی سی اعلام شود که خدمت رسانی به این مشتری را متوقف کند.

مطالعه موردی ۱۸: سپرده‌گذاری‌ها و انتقال وجوه بین

حساب‌های بانکی

گردش کار پرونده

یک شرکت حسابداران به یک مشتری، خدمات دولتی و شرکتی ارائه می‌کند؛ این شرکتی متعلق به یک فرد خارجی و ارائه‌کننده خدمات دفترداری، حسابداری، امضای بانکی، خدمات امین‌اموالی و کمک به اجرای قراردادها است. شرکت حسابداری منابع تخصص و خبرگی در زمینه مالیات و مالیات بر ارزش افزوده را برای دیگر ارائه‌دهنده قبرسی خدمات، از خارج تأمین می‌کند.

مشتری یادشده، فعالیت‌های مربوط به سهامداری در شرکت‌هایی که در حوزه‌های قضایی مختلف در هر سوی جهان، در عرصه تولید مصالح ساختمانی فعالیت می‌کنند را اعلان کرد. به رغم تلاش مستمر شرکت حسابداری برای تماس با مالکان، کار این شرکت بیش از یک سال تعطیل شد.

اما شرکت ناگهان فعال گردید و فعالیت‌هایش توجه شرکت حسابداری را به خود

جلب کرد. فعالیت‌های این شرکت به نحو اخص موارد زیر را شامل می‌شد:

- سپرده‌های چک‌های بانکی صادره، حاوی مبالغ فوق‌العاده و بسیار هنگفت؛ توضیحی که در این باره ارائه شد این بود که این‌ها، عایدات ناشی از واگذاری املاک و مستغلات در یکی از کشورهای آفریقایی است.
- تبادل ارزهای مختلف با مبالغ گوناگون از طریق بانک‌های غیراروپایی که بدون دخالت شرکت حسابداری افتتاح شده بودند؛ توضیحی که در این باره ارائه شد، این بود که این صرفاً برای کمک به شرکت برادر «مالک نهایی

منافع» است که یک شرکت نسخه برداری و بورس اوراق بهادار را در یکی از کشورهای حوزه بالتیک اداره می‌کند.

- تسویه فاکتورهای شرکت حسابداری که صادر شد، توسط یک نهاد ظاهراً نامرتب که در جزایر ویرجین بریتانیا ثبت شده بود، انجام شد.
- رسیدهای بانکی گوناگون دیگر و پرداخت‌ها به شرح زیر انجام شد:
 - پرداخت مبلغ دو میلیون و ۲۵۰ هزار یورو از شرکت دیگری در باهاما؛ توضیحی که در این باره ارائه شد این بود که این پرداخت بر اساس قرارداد وامی است که یک نسخه از آن برای شرکت حسابداری ارسال شد.
 - مبلغ یک میلیون و ۱۸۰ هزار یورو به حساب دیگر شرکت، نزد یک بانک دیگر، در خارج واریز شد.
 - صدور چک بانکی، به مبلغ یک میلیون یورو در وجه شرکت دیگری که آن نیز یکی از مشتریان این شرکت حسابداری است و به کشور خارجی دیگری تعلق دارد. این تراکنش نیز به عنوان وامی برای آن شرکت دیگر، ثبت شد.
 - پرداخت تتمه حساب به سهامدار از طریق سود سهام؛ سهامدار درخواست کرد تا مبلغی به بنیاد «صلح را فرصت دهید»^۲؛ یک سازمان غیرانتفاعی، پرداخت شود.
 - متعاقب برداشت وجوه، حساب بانکی بسته شد.

۱. باهاما (Bahamas) کشوری است انگلیسی‌زبان و شامل بیش از سه هزار جزیره بزرگ و کوچک در اقیانوس اطلس که در شرق فلوریدا آمریکا و در شمال کوبا قرار دارد و پایتخت آن ناسائو است.

۱. علائم هشداردهنده شناسایی شده‌ای که در این پرونده می‌توانست

اقدام پولشویی و/ یا تأمین مالی تروریسم را نشان دهد، چیست؟

- اینکه پس از شروع به کار، بیش از یک سال کار شرکت غیرفعال بود.
- عدم امکان تماس با مالکان
- فعال شدن ناگهانی شرکت و هنگفت بودن مبالغی که تراکنش می‌شد.
- وجود املاک و مستغلاتی در یک کشور آفریقایی و بی‌اطلاعی شرکت حسابداری از آن
- تسویه فاکتورها توسط شخص حقیقی یا حقوقی نامرتب
- درآمیختن کسب و کار برادر مالک با کسب و کار این شرکت
- معامله با شرکت‌های تجاری مستقر در خارج از قلمروهای قضایی.
- دریافت و اعطای وام‌هایی که خارج از اهداف و فعالیت‌های این شرکت می‌گنجد.
- احتمال تجاری نبودن قواعد و شرایط وام‌ها
- پرداخت وجوه به یک بنیاد
- بسته شدن ناگهانی حساب بانکی

۲. خطرات و تهدیدهای بالقوه‌ای که ممکن است شرکت حسابرسی در

این شرایط با آن‌ها مواجه شود، چیست؟

- چه بسا شرکت حسابداری خود را ناخواسته در حال کمک به یک برنامه پولشویی / تأمین مالی تروریسم بیابد. شاخص‌ها عبارت‌اند از:

- پول از یک کشور آفریقایی انتقال یافت که در آنجا یا نظارت بر مبارزه با پولشویی^۱ وجود نداشت یا نظارت کم بود.
- کمک به رفع موانع مالی کسب و کار برادر مالک
- انتقال وجوه به حساب‌های بانکی و از حساب‌های بانکی با توجه ناکافی به شرکایی که ارتباطشان با مشتری روشن نشده است.
- معامله با شرکای خارج از قلمروهای قضایی
- مبالغ قابل توجهی که بدون قرائن روشن در مورد منبع‌شان، دادوستد شدند.
- چه بسا شرکت حسابداری به تبع تخلفات احتمالی مشتری خود، در معرض بازجویی قرار گیرد.
- ممکن است دستگاه نظارتی و دادگاه، شرکت حسابداری را مشمول اقدامات انضباطی قرار دهد.

۳. شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی چه اقداماتی و در چه وقتی می‌توانست انجام دهد؟

- در آغاز ارتباط تجاری، شرکت حسابداری باید فرایند کامل شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی را درباره افرادی که مالکان نهایی منافع هستند، انجام می‌داد؛ یعنی شناسایی هویت، صورت‌حساب خدمات، جستجو در ابعاد مختلف، پیشینه، منبع مالی، منبع دارایی، اطلاعات و جستجوهای اینترنتی.

- ساختار این گروه باید معین می‌شد (اعم از سهام به علاوه شرکت‌های تجاری تابعه)
- در وهله نخست باید توجیهی که براساس آن شرکت/ساختار راه‌اندازی شد به دست آورده می‌شد. منطق تجاری، مالیاتی و کاری این ساختار چیست؟
- باید خبرگی مالکان نهایی منافع و/یا خبرگی مدیران شرکت مشخص می‌شد تا بتوانند در این صنعت خاص فعالیت کنند.
- باید قلمروهای قضایی مختلفی که شرکت می‌خواست در آن‌ها فعالیت و معامله کند، شناسایی می‌شد.
- هنگامی که شرکت حسابداری فهمید مشتری از پاسخ به مطالبات شرکت، سربازمی‌زند، باید او را در گروه مشتریان با ریسک بالا دسته‌بندی می‌کرد.
- اگر شرکت حسابداری در ابتدا یک نمایه مناسب و جامع اقتصادی تهیه کرده بود، احتمالاً با توجه به حوزه‌های قضایی با ریسک بالایی که شرکت با آن‌ها کار و معامله می‌کرد، این مشتریان را به عنوان مشتریان با ریسک بالا طبقه‌بندی می‌کرد. به علاوه به محض اینکه شرکت حسابداری تصدیق کرد که مالکان پاسخ نمی‌دهند، باید قاطعانه این مشتری را در دسته مشتریان پرخطر قرار می‌داد.

۴. شرکت حسابرسی برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام‌هایی را می‌تواند بردارد؟

- فوراً تمام فرایند شناسایی و اعتبارآزمایی را درباره مالکان نهایی منافع و مدیران این شرکت تکرار کند.
- اجرای فرایند شناسایی و اعتبارآزمایی برای تمام کسانی که به نظر می‌رسد با این شرکت و/یا مالکان نهایی منافع و مدیران آن، ارتباط کاری دارند.
- بررسی تمام قراردادهای مربوط فروش دارایی‌های موجود در کشور آفریقایی و مشخص کردن نحوه به‌دست آمدن آن‌ها، بررسی تمام اشخاص درگیر و شناسایی و اعتبارآزمایی تمام آن‌ها.
- بررسی تمام قراردادهای مربوط به وام و مشخص کردن مشروعیت و منطق تجاری آن‌ها. اجرای اعتبارآزمایی در مورد کسانی که طرف قرارداد هستند.
- در نظر گرفتن اتمام این رابطه کاری و تنظیم گزارش دال بر فعالیت مشکوک برای واحد مبارزه با پولشویی.

مطالعه موردی ۱۹: اعطای وام‌ها، کاهش ارزش دارایی ثابت

و خدمات بی‌محتوا

گردش کار پرونده

یک شرکت حسابداری به یک شرکت که متعلق به دو فرانسوی است، خدمات دولتی و شرکتی ارائه می‌کند.

خدماتی که شرکت حسابداری ارائه می‌کند عبارت است از:

- دفترداری و حسابداری
 - خدمات امضای بانکی^۱
 - خدمات مدیریتی (مدیران شرکت حسابداری به عنوان مدیران همکار با مدیران تعیین شده از سوی سهامداران کار می‌کنند)
 - کمک به اجرای قراردادها
- فعالیت‌های شرکت به نحو چشم‌گیری گوناگون است و موارد زیر را شامل می‌شود:

۱. سهامداری در اکثر شرکت‌های تجاری فرانسوی که در صنعت مخابرات

در حال فعالیت هستند.

۲. ارائه خدمات مشاوره‌ای

۳. اعطای وام

این شرکت، نه در کشور محل استقرار خود هیچ محتوای اقتصادی دارد، نه هیچ جای دیگر، نه هیچ کارمندی را استخدام می‌کند. شرکت، برای افراد گوناگون، تعدادی

و کالتنامه^۱ منتشر کرده است. این کار را سهامداران یاد داده بودند؛ زیرا شرکت حسابداری را قادر به انجام موثرتر فعالیت‌هایش می‌سازد. گاه برخی از این و کالتنامه‌ها، کاملاً نامحدود و کلی بودند.

شرکت کمترین سرمایه سهمی را دارد و به نظر می‌رسد که منابع مالی آن نه تنها وام‌هایی است که سهامدارانش می‌دهند، بلکه وام‌های شرکت‌های تجاری دیگری نیز هست که در قلمرو قضایی خارجی که ظاهراً بی‌ارتباط با این شرکت است، ثبت شده‌اند. اظهارنامه‌های مالی مربوط به دو سال نخست کاری، کاستی‌های عمده قابل انتساب به نقص در سرمایه‌گذاری‌ها را نشان داد؛ هم در شرکت‌های تابعه و هم در وام‌های اعطایی که دارایی‌های اصلی این شرکت هستند.

حسابرسان شرکت، یک شرکت حسابرسی در قبرس، درباره اینکه نمی‌توانند ارزش سرمایه‌گذاری‌ها و وام‌ها و در نتیجه ارزش زیان آن‌ها را تعیین و تأیید کنند، یک رأی حسابرسی مناسب صادر کردند. این حسابرسان درباره اعتبار قراردادهای مالی و تجاری بودن آن‌ها، به علاوه مشروعیت فاکتورهایی که در ابتدا برای شرکت‌های تجاری مستقر در حوزه‌های با مالیات سنگین صادره شده نیز، نگرانی‌های را برانگیختند.

۱. علائم هشداردهنده که در این پرونده می‌توانست اقدام پولشویی و/ یا

تأمین مالی تروریسم را نشان دهد، چیست؟

• یک طیف کامل از فعالیت‌هایی که شرکت انجام داد.

- فقدان محتوای اقتصادی و کارمند. چه کسی خدمات مشاوره‌ای ارائه می‌کند؟ چه کسی تصمیمات را اتخاذ می‌کند؟
- کاهش ارزش دارایی‌های ثابت. آیا احتمال دارد سرمایه‌گذاری‌ها از راه اضافه پرداخت‌ها حاصل شده‌باشد؟ اگر پاسخ مثبت است، چرا؟
- آیا احتمال دارد این وام‌ها بدون اعتبارآزمایی مناسب/ بدون وثیقه‌های مناسب/ بدون ضمانت‌های مناسب/ بدون اوراق بهادار مناسب/ بدون یک نرخ بازگانی بهره/ بدون یک دوره پرداخت، اعطا شده باشند؟ اگر پاسخ مثبت است چرا؟ چه کسی وام‌ها را داد؟ چرا؟ چه توجیه تجاری دارد؟
- صدور وکالتنامه‌ها، برای افراد گوناگون به ویژه وکالتنامه‌هایی که کاملاً نامحدود و کلی هستند. چه کسی بر اعمال و کلا نظارت می‌کند؟ به نظر می‌رسد هیچ تضمین معتبری وجود ندارد تا با آن بتوان اطمینان حاصل کرد که وکلا صادقانه و در راستای منافع شرکت، در حال انجام وظیفه هستند.

۲. خطرات و تهدیدهای بالقوه‌ای که ممکن است شرکت حسابرسی در

این شرایط با آن‌ها مواجه شوند، چیست؟

- چه بسا شرکت حسابداری خود را ناخواسته در حال کمک به پولشویی یا در حال کمک به روند تأمین مالی تروریسم بیابد. شاخص‌ها عبارت‌اند از:
 - طیف وسیع و گوناگون فعالیت‌ها
 - نبود محتوا و تخصص. خدمات مشاوره‌ای بر چه مبنایی ارائه می‌شود؟ چه نوع خدمات مشاوره‌ای ارائه می‌شود و توسط چه کسی ارائه می‌شود؟ آیا

کاهش ارزش دارایی‌های ثابت، پیامد فقدان این تخصص مندی است یا پیامد چیز دیگری است؟

▪ منابع مالی ناشی از نهادهای مالی نیست. سرمایه‌های سهامداران از کجا می‌آید؟ آیا شرکت حسابداری منبع دارایی‌ها و منبع سرمایه‌های آن‌ها را تأیید کرده‌است؟ وام‌های دریافتی از سوی طرف‌های قرارداد نامرتب به چه صورت است؟

▪ ناتوانی در تأیید ارزش دارایی‌های اصلی شرکت

▪ معامله با قدرت‌های قضایی خارجی

• چه بسا شرکت حسابداری در نتیجه اشتباه احتمالی مشتری خود، در معرض بازجویی قرار گیرد.

۳. شرکت حسابداری برای شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی چه اقداماتی و در چه وقتی باید انجام می‌داد؟

• روند شناسایی مشتری / اعتبار آزمایی مالکان نهایی منافع، باید بطور کامل اعمال می‌شد؛ یعنی تشخیص هویت، صورتحساب خدمات، پیشینه، منبع مالی، منبع دارایی، اطلاعات، پالودن از نظر ممنوعیت‌ها و فهرست‌های «پی‌ای‌پی»‌ها، جستجوهای اینترنتی و غیره.

• باید با نشان دادن تمام اجزاء، (هم شرکت‌های تجاری مرکزی و هم شرکت‌های تجاری تابعه) ساختار گروهی کامل، تعیین می‌شد. توجیه بازرگانی، مالیاتی و تجاری ساختار نیز باید مشخص می‌شد.

- برای اینکه مالکان نهایی منافع و/ یا مدیران و/ یا وکلای شرکت خبرگی داشته باشند و بتوانند در صنایع خاصی فعالیت کنند، باید تخصص‌هایشان شناسایی و مشخص می‌شد.
- در مورد ارزش سرمایه‌گذاری‌ها و وام‌های اعطایی باید شواهد به دست می‌آمد.

۴. شرکت حسابرسی برای کاستن از خطرات و بُروز احتمالی آن، چه گام‌هایی را می‌توانست بردارد؟

- اجرای فوری روند شناسایی مشتری/ اعتبار‌آزمایی مالکان نهایی منافع، مدیران و وکلا، در صورتی که پیش‌تر انجام نشده باشد.
- اجرای فوری روند شناسایی مشتری/ اعتبار‌آزمایی طرف‌های قرارداد با شرکت به ویژه طرف‌هایی که در جذب و انتقال سهام/ سرمایه‌ها و وام‌های دریافتی و اعطایی دخیل بودند.
- بررسی تفصیلی در رابطه با سرمایه‌گذاری‌ها
- مذاقه در تمام قراردادهایی که شرکت منعقد کرده است.
- مد نظر قرار دادن جدی تهیه گزارش، برای واحد مبارزه با پولشویی و خاتمه دادن به رابطه کاری.
- در خواست توضیح مفصل، آن‌هم هنگامی که معلوم شد شرکت در حال زیان‌دهی از دارایی‌های اصلی خود است.